

*Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης
Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας*

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Συνοδός Βουνού

Κωδικός: 26-00-06-0

ΙΕΚ

2020-21

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:**

«Συνοδός Βουνού»

Συντακτική ομάδα

Πρίντεζης Γεώργιος

Μπότσης Δημήτρης

Επιμέλεια σύνταξης

Πρίντεζης Γεώργιος

Καρατράσογλου Μάκης

*Ο παρών Οδηγός συντάχθηκε με την ενεργή συμβολή του
Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) και του
Ινστιτούτου Εργασίας (ΙΝΕ) της ΓΣΕΕ*

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	9
Μέρος Α΄	11
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	11
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	12
1.1 Τίτλος ειδικότητας.....	12
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας).....	12
Η ειδικότητα ανήκει στην ομάδα προσανατολισμού «Επιμέρους τομείς και επαγγέλματα».....	12
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	12
2.1 Ορισμός και περιγραφή ειδικότητας	12
2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα	12
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	13
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών	14
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	14
3.2 Διάρκεια σπουδών	14
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	14
5. Αντιστοιχίσεις ειδικότητας.....	14
6. Κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	15
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.....	15
8. Πιστωτικές μονάδες	15
9. Σχετική νομοθεσία.....	15
10. Επαγγελματικά δικαιώματα.....	16
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης.....	16
Μέρος Β΄	17
ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	17
1. Βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας.....	18
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών	18
Μέρος Γ΄	21
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	21
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα	22
2. Αναλυτικό πρόγραμμα	23
2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	23
2.1.1 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ.....	23
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	23

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	23
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	23
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	23
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	24
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	24
2.1.2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	25
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	25
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	25
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	25
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	25
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	26
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	26
2.1.3 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ	27
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	27
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	27
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	27
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	27
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	28
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	28
2.1.4 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ	28
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	28
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	29
• Βασικές λέξεις – Έννοιες -κλειδιά.....	29
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	29
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	29
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	30
2.1.5 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΤΡΟΦΗ.....	30
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	30
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	30
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	30
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	30
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	31
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	31
2.1.6 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	31

•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	31
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	31
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	31
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	32
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	32
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	32
2.2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	33
2.2.1	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ	33
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	33
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	33
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	33
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	33
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	34
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	34
2.2.2	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ	35
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	35
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	35
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	35
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	35
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	35
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	36
2.2.3	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	36
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	36
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	36
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	36
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	37
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	37
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	37
2.2.4	ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΒΟΥΝΟΥ.....	38
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	38
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	38
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	38
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	38
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	39

• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	39
2.2.5 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ	39
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	39
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	39
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	40
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	40
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	40
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	40
2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ'	40
2.3.1 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ	40
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	40
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	40
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	41
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	42
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	42
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	42
2.3.2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	43
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	43
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	43
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	43
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	43
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	44
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	44
2.3.3 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ	44
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	44
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	44
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	44
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	45
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	45
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	45
2.3.4 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΦΑΡΑΓΓΙΩΝ	46
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	46
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	46
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	46
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	46

•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	46
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	46
	2.3.5 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ – ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	47
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	47
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	47
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	47
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	47
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα.....	48
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης.....	48
	2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ.....	48
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	48
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	48
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά	49
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες	49
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας του εξαμήνου	49
•	Προτεινόμενος τρόπος τεχνικής κατάρτισης στο πεδίο	49
	3. Απαραίτητος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας.....	50
	4. Εκπαιδευτική μεθοδολογία.....	51
	5. Οδηγίες για τις εξετάσεις	52
5.1	Εξετάσεις προόδου.....	53
5.2	Τελικές εξετάσεις.....	53
5.3	Αξιολόγηση της συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές.....	53
	6. Οδηγίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης.....	53
	7. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.....	54
7.1	Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας.....	55
7.2	Βασικός εξοπλισμός	55
	8. Προσόντα εκπαιδευτών	56
	Μέρος Δ΄	59
	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	59
1.	Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας	60
2.	Οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο.....	63
2.1	Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	63
2.2	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πρακτικά ασκούμενου/μαθητευομένου	64
2.3	Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	65
2.4	Έναρξη και υλοποίηση πρακτικής άσκησης/μαθητείας	66
3.	Ο ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο.....	66

4. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	67
5. Αναλυτικό πρόγραμμα μαθητείας ΙΕΚ.	67
6. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Συνοδός βουνού».....	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	71
Βιβλιογραφικές αναφορές	80

Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Συνοδός Βουνού» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται πρωταρχικά στους υποψήφιους ή/και εν ενεργεία καταρτιζομένους, στα στελέχη σχεδιασμού, στους εκπαιδευτές των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Αντίστοιχα, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα σε όσους συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μία συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος το οποίο στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας καταρτιζομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα, αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') μέρη.

- *Το Α' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν, με την ευρεία έννοια, τον ορισμό της ειδικότητας, τόσο ως ενεργού πεδίου εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίου υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει τον ορισμό και την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτή, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια σπουδών των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, τις αποδιδόμενες πιστωτικές μονάδες, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Β' Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους Ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος σπουδών.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσει ένας καταρτιζόμενος μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής του στον κύκλο σπουδών της συγκεκριμένης ειδικότητας.

- Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.

Σκιαγραφεί τα βασικά περιεχόμενα και τους εκπαιδευτικούς στόχους κάθε μαθησιακής ενότητας, καταγράφοντας μία περίληψη, καθώς και προτάσεις για κύριες και συμπληρωματικές πηγές μελέτης της. Επιπλέον, περιλαμβάνει μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως τον απαραίτητο εξοπλισμό και το προφίλ των εκπαιδευτών, τους απαραίτητους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας για την κατάρτιση στην ειδικότητα, την προτεινόμενη εκπαιδευτική μεθοδολογία, καθώς και το σύνολο των εξεταστικών διαδικασιών τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι καταρτιζόμενοι τόσο για την ολοκλήρωση των σπουδών τους όσο και για την πιστοποίηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκειά τους.

- Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Περιγράφονται η πρακτική άσκηση και η μαθητεία σε αντίστιξη, έτσι ώστε να είναι κατανοητή η διάκριση των ισχυουσών διαφορών τους. Παράλληλα, παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο, τον εργοδότη και τον εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας. Τέλος, παρουσιάζεται το αναλυτικό πρόγραμμα του «Προγράμματος μαθητείας στο ΙΕΚ», ενώ στο Παράρτημα επισυνάπτεται ένα χρήσιμο εργαλείο για την ποιοτική παρακολούθηση του θεσμού της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, το «Ημερολόγιο Μάθησης – Τάξη Μαθητείας ΙΕΚ».

Η εν λόγω μεθοδολογία εμπεριέχει σημαντικά καινοτόμα στοιχεία που απαιτείται να διαθέτει ένας σύγχρονος Οδηγός Κατάρτισης και προσθέτει νέα στοιχεία και ενότητες σε σχέση με τους προηγούμενους, οι οποίοι, ωστόσο, αποτέλεσαν τη βάση. Για την τρέχουσα μετεξέλιξη και εξειδίκευσή της, εργάστηκαν οι Χρήστος Γούλας, Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Μάκης Καρατράσογλου, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης, ενώ τη συντακτική επιμέλειά της ανέλαβε η Δέσποινα Μπαμπανέλου. Η μεθοδολογία ολοκληρώθηκε υπό την εποπτεία της Επιτροπής για την αναμόρφωση των Οδηγών Κατάρτισης της Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης, εκ της οποίας ιδιαίτερα συνέβαλαν στην ολοκλήρωσή της οι Όλγα Καφετζοπούλου, Ιωάννα Λυτρίβη, Διονύσης Μουζάκης, Παρασκευάς Λιντζέρης και Δημήτρης Σουλιώτης.

Μέρος Α΄

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«ΣΥΝΟΔΟΣ ΒΟΥΝΟΥ»

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στην ομάδα προσανατολισμού «Επιμέρους τομείς και επαγγέλματα».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός και περιγραφή ειδικότητας

Ο «Συνοδός βουνού» αναπτύσσει την επαγγελματική δραστηριότητά του ασκώντας καθήκοντα συνοδού ανάβασης κυρίως σε ορειβάσια και ορεινή πεζοπορία, καθώς και σε άλλες δραστηριότητες του βουνού, εντός του τεχνικού πλαισίου που αναφέρεται παρακάτω και σε εναρμονισμό με τη Διακήρυξη του Τιρόλου, με τη χάραξη διαδρομής ανάβασης ή/και διάσχισης ιδιαίτερως σε αλπικό πεδίο και καθοδήγηση ομάδας σε μια ορεινή ζώνη ή συγκεκριμένη ορεινή περιοχή ή επίσης σε περιοχή ορεινού ενδιαφέροντος όπου συμπεριλαμβάνονται εθνικά πάρκα, περιφερειακά και επαρχιακά, καθώς και άλλες μορφές ενδεχομένως προστατευμένων περιοχών. Καθοδηγεί την ομάδα του με τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια στον προκαθορισμένο από αυτόν στόχο. Στο πεδίο άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας περιλαμβάνονται: ένας ορεινός όγκος ή συγκεκριμένη ορεινή περιοχή ή επίσης περιοχή ιδιαίτερου φυσικού ενδιαφέροντος, όπως εθνικά πάρκα, σηματοδοτημένα ή μη μονοπάτια, φαράγγια, ορεινοί όγκοι, καταφύγια κ.λπ.

Ασκήνει το επάγγελμά του ως κύριο ή δευτερεύον, πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή εποχικά, σε περιοχές που υφίσταται ξερό ή/και χιονισμένο πεδίο, με βλάστηση (δασωμένο) ή αλπικό, όπου ενδεχομένως για την ανάβαση ή διάσχισή του απαιτούνται ορειβατικά υλικά και τεχνικές, σε βραχύδεις ζώνες ή περάσματα μη συνεχούς δυσκολίας και χαμηλής έκθεσης και επικινδυνότητας (έως επιπέδου III UIAA), καθώς και, τέλος, σε εκείνα τα χειμερινά πεδία που απαιτούν για την προώθηση τη χρήση τεχνικών μέσων με κλίση πεδίου έως 30°.

2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα

Επαγγελματικά καθήκοντα

Ο/η «Συνοδός βουνού» εργάζεται καθοδηγώντας και υποστηρίζοντας ομάδες ή μεμονωμένα άτομα που πραγματοποιούν αναβάσεις ή διασχίσεις σε ορεινούς όγκους και εν γένει δραστηριότητες στο βουνό, στο πλαίσιο αρμοδιότητας όπως αυτό περιγράφεται παραπάνω, με γνώμονα πάντα την ασφάλεια των εκδρομέων και δευτερευόντως την ψυχαγωγία.

- Σχεδιάζει και χαράσσει διαδρομή ορειβατικής πεζοπορίας ή ορειβασίας ανάλογα με τις ανάγκες και τις ικανότητες της ομάδας που κάθε φορά συνοδεύει.
- Γνωρίζει με λεπτομέρεια τη διαδρομή του ορεινού όγκου και του πεδίου στο οποίο ο ίδιος και η ομάδα του θα κινηθούν.
- Ενημερώνει τους συμμετέχοντες εκδρομείς για τη διαδρομή και τις απαιτήσεις για τη φυσική κατάστασή τους, για τον απαραίτητο εξοπλισμό κάθε δραστηριότητας και τον έλεγχο αυτού πριν από την έναρξή της.
- Ελέγχει την ενδεχόμενη τεχνική κατάρτιση των ενδιαφερόμενων εκδρομέων σε σχέση με τις τεχνικές απαιτήσεις του προσδοκώμενου εγχειρήματος.
- Ελέγχει την τήρηση των κανονισμών λειτουργίας και των σχετικών διατάξεων των προστατευόμενων δασικών περιοχών και των χώρων δασικής αναψυχής.
- Ενημερώνει τους συμμετέχοντες για θέματα επιβίωσης στο βουνό, σε περιπτώσεις ανάγκης.
- Τηρεί και να εφαρμόζει με απόλυτη ακρίβεια τους κανόνες ασφαλείας κατά την πραγματοποίηση των υπαίθριων δραστηριοτήτων.
- Μεριμνά για το ενδεχόμενο ασφαλούς υποχώρησης από το εγχείρημα, προσδίδοντας πάντα προτεραιότητα στην ασφάλεια των συμμετεχόντων, εγκαταλείποντας τον αρχικό στόχο.
- Διαθέτει το απαραίτητο τυπικό προσόν αλλά και την ικανότητα οδήγησης αυτοκινήτου, συνήθως ειδικού τύπου για ορεινούς δρόμους, σε ξερό αλλά και σε χιονισμένο αγροτικό δρόμο, καθότι αυτό αποτελεί σύνηθες εργαλείο για τη μεταφορά των εκδρομέων-πελατών του.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Με την αύξηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Ελλάδα, παρατηρείται η ανάγκη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού για την παροχή των υπηρεσιών αρμοδιότητάς του.

Ο «Συνοδός βουνού» μπορεί να εργαστεί είτε ως ελεύθερος επαγγελματίας ή ως εργαζόμενος με εξαρτημένη εργασία:

- Σε ορειβατικές εκδρομές – εξορμήσεις τις οποίες ο ίδιος διοργανώνει με την επιφύλαξη του άρθρου 9 του Ν. 393/1976.
- Σε ορειβατικές-πεζοπορικές εκδρομές που διοργανώνει τουριστικό γραφείο.
- Ως διοργανωτής δραστηριοτήτων υπαίθριας αθλητικής αναψυχής.
- Επίσης, οι απόφοιτοι μπορούν να εργαστούν αυτόνομα ως επιτηδευματίες πάροχοι υπηρεσιών υπαίθριων τουριστικών δραστηριοτήτων ή ως εργαζόμενοι σε νομικά πρόσωπα παρόχους παρεμφερών δραστηριοτήτων, στην ημεδαπή. Επισημαίνεται δε ότι, σε περίπτωση άσκησης των καθηκόντων του στην αλλοδαπή, οφείλει να εναρμονίζεται με την αλλοδαπή κείμενη νομοθεσία.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋποθέσεις εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ειδικότητα «Συνοδός βουνού» είναι να είναι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ). Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται με την παρ. 1 του αρ. 1, την παρ. 3 του αρ. 2, καθώς και τα άρθρα 12, 13 και 15 στην ΥΑ 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

Στους ενδιαφερομένους σπουδαστές της συγκεκριμένης ειδικότητας *συνιστάται* να έχουν πολύ καλή φυσική κατάσταση και να μπορούν να διατηρούν ένα υψηλό επίπεδο σωματικής προσπάθειας για παρατεταμένο χρονικό διάστημα.

3.2 Διάρκεια σπουδών

Η επαγγελματική κατάρτιση στα Ι.Ε.Κ. ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης της ειδικότητας, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε Ι.Ε.Κ. από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑ.Λ. ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Αντιστοιχίσεις ειδικότητας

Η ειδικότητα δεν έχει άλλες αντιστοιχίσεις με ειδικότητα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

6. Κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

Δεν λειτουργεί η ειδικότητα σε άλλες εκπαιδευτικές μονάδες εκπαίδευσης ή κατάρτισης και, ως εκ τούτου, δεν υφίσταται δυνατότητα κατάταξης.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε 8 Επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί **στο 5ο** από τα 8 επίπεδα.

Η κατάταξη των τίτλων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος αρχικής κατάρτισης στα επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΟΠΠΕΠ.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. ΥΑ 5954(ΦΕΚ Β'1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

4. ΥΑ 5955/23-06-2014 με θέμα: «Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

5. Ν. 4582/2018 [ΦΕΚ208/τΑ/2018], όπου προβλέπεται στο άρθρο 7 η μελλοντική έκδοση ΚΥΑ για το προσοντολόγιο των ασκούντων την ειδικότητα.

Επίκειται τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου μετά την ψήφιση του ν. 4763/20

10. Επαγγελματικά δικαιώματα

Για την ειδικότητα «Συνοδός βουνού» δεν έχουν καθοριστεί ακόμα τα επαγγελματικά δικαιώματα. Αναμένεται η έκδοση της προβλεπόμενης ΚΥΑ του άρθρου 7 του Ν. 4582/2018 [ΦΕΚ 208/τΑ/2018], όπου θα καθορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του ασκούντος το επάγγελμα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ισχύει ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [European Commission EU 2015/983 (4209) final 3.2.5], με βάση τον οποίο ο ενδιαφερόμενος κοινοτικός πολίτης που θέλει να το ασκήσει το επάγγελμα στη χώρα υποδοχής θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις προϋποθέσεις που θέτει η κείμενη εθνική νομοθεσία.

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης: www.eooa.gr
- Ομοσπονδία Φυσιολατρικών και Εκδρομικών Σωματείων Ελλάδος: www.ofoese.gr
- Σωματείο Συνοδών Βουνού: grmountainleaders@yahoo.gr
- Σωματείο Ελλήνων Οδηγών Βουνού: www.hmga.gr
- Διακήρυξη Τιρόλου: http://www.eooa.gr/wp-content/uploads/2010/07/diakiriksi_tyrolo.pdf
- Union of International Mountain Leader Associations: <https://uimla.org/>
- International Climbing and Mountaineering Federation: <https://www.theuiaa.org/>

Μέρος Β΄

ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας είναι να αποκτήσει ο καταρτιζόμενος όλες τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για την άσκηση της ειδικότητας «Συνοδός βουνού».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών

Οι επιμέρους ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας και στοχεύουν στη συστηματική οργάνωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους. Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Συνοδός βουνού» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- α) Ανατομία και φυσιολογία της άσκησης
- β) Πλοήγηση, προσανατολισμός και πρόγνωση καιρού
- γ) Πρώτες βοήθειες και διάσωση
- δ) Ηγεσία ομάδας
- ε) Κίνηση σε χειμερινό ορεινό πεδίο
- στ) Νομικό και οικονομικό πλαίσιο σχετικά με το επάγγελμα
- ζ) Ασφαλής κίνηση και διανυκτέρευση σε ορεινό πεδίο

Αναλυτικότερα, τα παρακάτω επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι απόφοιτοι θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα σπουδών της συγκεκριμένης ειδικότητας.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
Ενότητα προσδοκώμενων αποτελεσμάτων	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, ο απόφοιτος θα είναι ικανός να:
A. Ανατομία και φυσιολογία της άσκησης	<ul style="list-style-type: none"> • Κατέχει βασικές γνώσεις φυσικής ικανότητας και προετοιμασίας για κίνηση στο ορεινό πεδίο. • Κατέχει βασικές γνώσεις ανατομίας και φυσιολογίας της άσκησης. • Προλαμβάνει τραυματισμούς.

	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζει συμπτώματα κόπωσης και την ανάκαμψη αυτής. • Αναγνωρίζει συμπτώματα υποθερμίας και θερμοπληξίας, καθώς και ασθένειας υψομέτρου. • Κατέχει βασικούς κανόνες διατροφής στο πεδίο.
Β. Πλοήγηση, προσανατολισμός και πρόγνωση καιρού	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζει και εφαρμόζει τεχνικές προσανατολισμού και χάραξης πορείας στον χάρτη, μονοπάτια, προετοιμασία και εκτέλεση πεζοπορικής ή ορειβατικής διαδρομής σε ξερό ή χιονισμένο πεδίο. • Γνωρίζει την πλήρη χρήση πυξίδας, χάρτη και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την ασφαλή χάραξη πορείας και εφαρμογή της στο πεδίο. • Γνωρίζει βασικά χαρακτηριστικά του καιρού και της μεταβολής του και μπορεί να κάνει βασικές προγνώσεις με δεδομένα που συλλέγει/παρατηρεί στο πεδίο.
Γ. Πρώτες βοήθειες και διάσωση	<ul style="list-style-type: none"> • Παρέχει τις πρώτες βοήθειες σε ορεινό περιβάλλον, τόσο σε καλοκαιρινά όσο και σε χειμερινά σενάρια. • Διοργανώνει διάσωση (τόσο αυτοσχέδια όσο και σε συνεργασία με τον επίσημο φορέα διάσωσης). • Χρησιμοποιεί τον κατάλληλο εξοπλισμό επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των κινητών και δορυφορικών τηλεφώνων, των ραδιοφωνικών σταθμών και των προσωπικών σημάτων εντοπισμού, ενώ είναι εξοικειωμένος με τη χρήση της 146.500 συχνότητας. • Επικοινωνεί σε ξένη γλώσσα σε συνάρτηση με την προέλευση των πελατών του.
Δ. Ηγεσία ομάδας	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάζει το πρόγραμμά της δραστηριότητας. • Κατανοεί την ψυχολογία της ομάδας. • Διαχειρίζεται, να καθοδηγεί και να ενθαρρύνει μια ομάδα σε ορεινό πεδίο, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τους αντικειμενικούς και υποκειμενικούς κινδύνους της διαδρομής. • Οργανώνει και ελέγχει την ομάδα σε όλα τα στάδια της δραστηριότητας. • Επικοινωνεί σε ξένη γλώσσα σε συνάρτηση με την προέλευση των πελατών του. • Συμπεριφέρεται επιδεικνύοντας τον απαραίτητο επαγγελματισμό προς τους πελάτες του.
Ε. Κίνηση σε χειμερινό ορεινό πεδίο	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάζει την κατάλληλη διαδρομή αποφεύγοντας κίνηση σε

	<p>πεδίο άνω των 30 μοιρών, αποφεύγοντας δύσκολα βραχώδη περάσματα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κινείται με ασφάλεια σε χιονισμένο πεδίο σε συνθήκες χαμηλής ορατότητας, χρησιμοποιώντας χάρτη, πυξίδα και αλτίμετρο. • Οδηγεί μια ομάδα σε δύσκολες συνθήκες (κρύο, ισχυρούς ανέμους, σκοτάδι). • Επιλέγει και να χρησιμοποιεί το ατομικό ορειβατικό εξοπλισμό τόσο για τον εαυτό του όσο και για την ομάδα, κατάλληλο για το πεδίο και τις επικρατούσες συνθήκες. • Αξιολογεί τις συνθήκες χιονιού και τον κίνδυνο χιονοστοιβάδας. • Πραγματοποιεί αναζήτηση σε πεδίο που έχει βληθεί από χιονοστοιβάδα, αναλαμβάνοντας τον εντοπισμό και τη διάσωση θαμμένου θύματος.
<p>ΣΤ. Νομικό και οικονομικό πλαίσιο σχετικά με το επάγγελμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζει τη νομική βάση για τη ρύθμιση του επαγγέλματος. • Γνωρίζει τη φορολογία και την κοινωνική ασφάλιση που ισχύει για το συγκεκριμένο επάγγελμα. • Γνωρίζει τις αστικές, διοικητικές και ποινικές ευθύνες κατά την άσκηση των καθηκόντων του. • Προβλέπει τη βέλτιστη ασφαλιστική κάλυψη για την ομάδα σε συνεργασία με τον ασφαλιστικό φορέα. • Γνωρίζει το οικονομικό περιβάλλον αυτών των δραστηριοτήτων. • Γνωρίζει τους τρόπους/μεθόδους μάρκετινγκ για την προώθηση των υπηρεσιών του.
<p>Ζ. Ασφαλής κίνηση και διανυκτέρευση σε ορεινό πεδίο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μπορεί να κινηθεί με ασφάλεια σε κάθε είδους ορεινό πεδίο μέχρι 30 μοίρες. • Προγραμματίζει, να σχεδιάζει και να ενημερώνει τους εκδρομείς για τη διαδρομή. • Διαχειρίζεται το υλικό, τον εξοπλισμό, τα τρόφιμα για τη δραστηριότητα τόσο σε θερινές όσο και χειμερινές συνθήκες. • Επιλέγει την κατάλληλη τοποθεσία (είτε καταφύγιο είτε ύπαιθρος) διανυκτέρευσης για την ομάδα στο πεδίο. • Οργανώνει με ασφάλεια την κατασκήνωση και διανυκτέρευση για την ομάδα.

Μέρος Γ΄

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ /ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ	2		2									
2	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	2		2									
3	ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ	1	3	4	2	3	5	1	4	5			
4	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ	2	2	4	1	1	2						
5	ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΤΡΟΦΗ	3		3									
6	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	1	4	5		6	6		4	4			
7	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΒΟΥΝΟΥ				2		2						
8	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ					5	5		5	5			
9	ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΦΑΡΑΓΓΙΩΝ								2	2			
10	ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ – ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ								4	4			
11	ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ												20
				20			20			20			20

2. Αναλυτικό πρόγραμμα

2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.1 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την εισαγωγή του εκπαιδευόμενου στη φυσική γεωγραφία της χώρας και ειδικότερα στις προστατευμένες περιοχές (Εθνικούς δρυμούς, μνημεία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, προστατευόμενες περιοχές).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Περιγράφουν βασικές έννοιες της φυσικής γεωγραφίας και του εδάφους.
- Γνωρίζουν τα βασικά βουνά, ποτάμια, λίμνες της Ελλάδος.
- Γνωρίζουν τις προστατευόμενες περιοχές (NATURA) και τους εθνικούς δρυμούς της Ελλάδος.
Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των ορεινών περιοχών της Ελλάδας, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Φυσική γεωγραφία – Ορεινό περιβάλλον
- Μορφολογία εδάφους
- Βουνά – Ποτάμια – Λίμνες της Ελλάδας
- Προστατευμένες περιοχές – Δρυμοί – NATURA

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΟΡΕΙΝΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Φυσική γεωγραφία – Δομή της Γης – Γεωμορφολογία – Κλιματολογία – Ωκεανογραφία – Βιογεωγραφία – Υδρογεωγραφία
2	Μορφολογία εδάφους – Έννοιες – Δυνάμεις διαμόρφωσης – Ηπειρωτικό ανάγλυφο – Κατακόρυφος διαμελισμός αναγλύφου (Οροσειρές, Όρη, Βουνά, Λόφοι, Οροπέδια, Πεδιάδες, Κοιλιάδες, Φαράγγια, Χαράδρες, Σπήλαια, Ποτάμια) – Οριζόντιος διαμελισμός (Νησιά, Κόλποι, Ακρωτήρια, Χερσόνησοι, Ισθμοί, Πορθμοί) Υποθαλάσσιο ανάγλυφο (Υποθαλάσσιες οροσειρές, Θαλάσσιες λεκάνες, Τάφροι)
3	Γεωμορφολογία της Ελλάδας – Βασικές έννοιες
4	Τα βουνά της Ελλάδας – Τα είδη των βουνών – Οροσειρές της Ελλάδας – Χαρακτηριστικά των βουνών της Ελλάδας – Τα σημαντικότερα βουνά της Ελλάδας (ονομασία, υψόμετρο, τοποθεσία, πετρώματα, χλωρίδα και πανίδα) – Βουνά με

	ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον
5	Τα ποτάμια της Ελλάδας – Βασικές έννοιες (Γένεση ποταμού – Κύκλος νερού – Στάδια εξέλιξης ποταμού – Είδη ποταμού) – Τα κυριότερα ποτάμια της Ελλάδος ανά γεωγραφικό διαμέρισμα (ονομασίες, πηγές, εκβολές, παραπόταμοι) – Ποτάμια με ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον
6	Λίμνες της Ελλάδας – Γένεση των λιμνών – Φυσική εξέλιξη μιας λίμνης – Τύποι λιμνών (φυσικές, δρακολίμνες, λιμνοθάλασσες, τεχνητές) – Χαρακτηριστικά, χωρίδα και πανίδα
7	Φαράγγια της Ελλάδας – Ορισμός – Κυριότερα φαράγγια της Ελλάδας (όνομα, τοποθεσία, βασικά χαρακτηριστικά)
8	Σπήλαια της Ελλάδας - Τα κυριότερα σπήλαια της Ελλάδας (ονομασία τοποθεσία, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά)
9	Καταρράκτες της Ελλάδας – Οι κυριότεροι καταρράκτες της Ελλάδας (ονομασία τοποθεσία, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά)
10	Ορεινές προστατευμένες περιοχές – Φυσικές προστατευόμενες περιοχές (ΠΦΠ), Ορισμοί, Δίκτυο NATURA 2000/Περιοχές του NATURA 2000 στην Ελλάδα (σκοποί, κριτήρια επιλογής, λειτουργεία, διαχείριση), Εθνικοί Δρυμοί, Πάρκα
11	Τουριστικές διαδρομές – Δημιουργία δικτύων – Πολιτιστικά μονοπάτια
12	Τέχνη και πολιτισμός – Σύγχρονη πολιτισμική κίνηση – Διαχείριση και οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων – Φεστιβάλ – Εορτές παραδοσιακού χαρακτήρα – Εμποροπανηγύρεις – Εκθεσιακός τουρισμός
13	Ανάδειξη ορεινών παραδοσιακών οικισμών – Ξενοδοχειακά καταλύματα σε παραδοσιακούς οικισμούς – Επιπτώσεις του τουρισμού στους παραδοσιακούς οικισμούς – Ένταξη νέων χρήσεων αναψυχής και τουρισμού σε παραδοσιακούς οικισμούς
Σύνολο: 13	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 2 (Θεωρία)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αποστολόπουλος, Κ. και Σδράλη, Δ. (2009). *Εναλλακτικός και ήπιος τουρισμός υπαίθρου*, Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.
2. Μοίρα, Π. (2005). *Τουριστική γεωγραφία της Ελλάδος*, Αθήνα: Interbooks.

Συμπληρωματικές

1. Βαβίζος, Γ., Βερροϊόπουλος, Γ. και Μπενταλί, Φρ. (2008). *Εγχειρίδιο μελέτης φυσικού περιβάλλοντος, εξέλιξη, κατάσταση, ιδεολογίες, προστασία, πιέσεις, νομικό πλαίσιο, περιβαλλοντικές μελέτες*, Αθήνα: Παπασωτηρίου.

2.1.2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την εισαγωγή του εκπαιδευομένου στην έννοια του τουριστικού φαινομένου, στις μορφές του, στην εξέλιξή του, καθώς και στις πολύπλευρες επιπτώσεις του στην κοινωνία και στην οικονομία. Επίσης, ο εκπαιδευόμενος θα διδαχθεί τις βασικές έννοιες της νομοθεσίας που αφορούν την άσκηση επαγγέλματος ελεύθερου επαγγελματία, βασικές έννοιες συμβάσεων και συμβατικές υποχρεώσεις.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν την ιστορία, τις μορφές, την εξέλιξη και τις επιπτώσεις του τουριστικού φαινομένου.
- Γνωρίζουν βασικές έννοιες όσον αφορά τη νομοθεσία που είναι σχετική με τον ελεύθερο επαγγελματία.
- Γνωρίζουν βασικές έννοιες θεωρίας συμβάσεων.
- Αναγνωρίζουν συμβατικές υποχρεώσεις.
- Γνωρίζουν την επαγγελματική δεοντολογία που διέπει τον επαγγελματία.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Τουρισμός – Τουριστικό προϊόν
- Μορφές τουρισμού
- Επιπτώσεις τουρισμού
- Νομοθεσία
- Ελεύθερος επαγγελματίας
- Συμβάσεις – Υποχρεώσεις
- Διακήρυξη Τιρόλου

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εισαγωγή – Ιστορική εξέλιξη του τουριστικού φαινομένου – Παράγοντες ανάπτυξης – Σημασία του φαινομένου στη σύγχρονη κοινωνία
2	Ο ορισμός του τουρισμού, του τουρίστα και του εκδρομέα
3	Τουριστικό προϊόν – Χαρακτηριστικά, πόροι, ιδιαιτερότητες
4	Τουριστική ζήτηση και τουριστικά κίνητρα
5	Μορφές τουρισμού – Βασικές μορφές – Θεματικός τουρισμός (τουρισμός υπαίθρου, αθλητικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, θρησκευτικός - προσκυνηματικός τουρισμός, συνεδριακός τουρισμός, εκπαιδευτικός τουρισμός,

	τουρισμός υγείας κ.ά.)
6	Οι επιδράσεις του τουρισμού (οικονομικές – κοινωνικές – πολιτιστικές – περιβαλλοντικές)
7	Στοιχεία τουριστικής νομοθεσίας
8	Ελεύθερος επαγγελματίας-επιτηδεύματίας με έναρξη επιτηδεύματος παρόχου υπαίθριων υπηρεσιών αναψυχής
9	Αναφορά σε ενδεχόμενη μελλοντική έκδοση ΚΥΑ
10	Φορολογία ατομικής επιχείρησης
11	Ασφαλιστικές εισφορές
12	Υποχρεώσεις φορολογικές και λογιστικές – Πρόστιμα – Τόκοι
13	Υπόχρεοι στον τόκο και υποχρεώσεις
14	Έννοια της σύμβασης
15	Σύμβαση εντολής
16	Έννοια της πρόσθησης
17	Συμβατικές υποχρεώσεις
18	Δικαιοπραξία – Αδικοπραξία
19	Ευθύνη – Καταλογισμός – Υπαιτιότητα (αστικές, ποινικές, διοικητικές)
20	Διακήρυξη του Τιρόλου
21	Επαγγελματική δεοντολογία
22	Υπόδειγμα ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης
23	Νομοθεσία και κανονισμός καταφυγίων
24	Ειδικές υγειονομικές διατάξεις
Σύνολο: 24	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 2 (Θεωρία)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

1. Ισχύον Αστικός Κώδικας (Ειδικά τις διατάξεις που διέπουν την εργασία, το έργο, τις συμβάσεις την ευθύνη και υπαιτιότητα, την πρόσθηση).
2. Αποστολόπουλος, Κ. και Σδράλη, Δ. (2009). *Εναλλακτικός και ήπιος τουρισμός υπαίθρου*, Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.
3. Μοίρα, Π. (2005). *Τουριστική γεωγραφία της Ελλάδος*, Αθήνα: Interbooks.

2.1.3 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την εισαγωγή στις έννοιες της ηγεσίας μίας ομάδας στο πλαίσιο υπαίθριων δραστηριοτήτων, τη δυναμική της ομάδας, καθώς και στοιχεία εμπψυχώσεως και ψυχολογίας στο δίπτυχο ηγέτη-ομάδας. Επίσης περιλαμβάνει τις βασικές αρχές πεζοπορίας, ορειβασίας και αναρρίχησης, καθώς και τον εξοπλισμό που κρίνεται απαραίτητος για τον σχεδιασμό διαδρομών, την κάθε μορφής κίνηση και παραμονή στο ορεινό πεδίο, καθώς και τη διαχείριση προβλημάτων, κινδύνων και κρίσεων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά της ομάδας.
- Γνωρίζουν βασικές αρχές ηγεσίας.
- Γνωρίζουν την έννοια της ορειβασίας και να διαχωρίζουν από αυτήν την ορεινή πεζοπορία τόσο θεωρητικά όσο και να αποκτήσουν βιωματικές γνώσεις για τη διαφορά τους στο πεδίο.
- Συνειδητοποιούν την ανάγκη ασφάλειας σε μη φιλικό περιβάλλον, όπως είναι το βουνό.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές που διέπουν τις δραστηριότητες της ορειβασίας και τον εξοπλισμό της.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Ηγέτης – Ομάδα
- Πεζοπορία – Ορειβασία – Ορειβατική ορολογία
- Αντικειμενικοί και υποκειμενικοί κίνδυνοι στο βουνό

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Προσωπικότητα
2	Ηγεσία – Κίνητρα – Εμπψύχωση
3	Συνοχή και δυναμική ομάδας
4	Τεχνικές ψυχολογικής παρέμβασης – Αρχές κινητικής συμπεριφοράς
5	Μείωση ανεπιθύμητων συμπεριφορών και αύξηση υπευθυνότητας
6	Βασικές αρχές της πεζοπορίας

7	Γεωμορφολογικά στοιχεία περιοχής δραστηριότητας
8	Ανατροφοδότηση από συμμετέχοντες σχετικά με την ικανοποίησή τους
9	Ορειβατική δεοντολογία – Διακήρυξη του Τιρόλου για την ορειβασία
10	Περιβαλλοντική συμπεριφορά – Μην αφήνεις τα ίχνη σου (leave-no-trace)
11	Βηματισμός σε ξερό έδαφος, σάρα, με κλίση, άνοδος και κάθοδος
12	Καταλύματα (καταφύγια, αντίσκηνα, φυσικά καταλύματα, κανονισμοί καταφυγίων)
13	Ιστορία της ορειβασίας, ελληνική και παγκόσμια
17	Ένδυση και υπόδηση για το ορεινό πεδίο
15	Εξοπλισμός (επιλογή, χρήση, συντήρηση)
16	Κίνδυνοι στο βουνό (μεγάλες κλίσεις και κάθετο πεδίο, λιθοπτώσεις, υδάτινα κωλύματα, χιόνι-πάγος, χιονοστοιβάδες, ακραία καιρικά φαινόμενα, επικίνδυνη χλωρίδα και πανίδα, ανθρωπογενείς κίνδυνοι) και αντιμετώπιση – Ασφάλεια κατά την κίνηση και παραμονή σε οργανωμένο ή μη οργανωμένο υπαίθριο περιβάλλον
Σύνολο: 16	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 1 (Θεωρία), 3 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

2.1.4 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση της έννοιας της τοπογραφίας, του προσανατολισμού και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται για τη χάραξη και τήρηση ασφαλούς πορείας με βοήθεια βασικού εξοπλισμού (πυξίδα, χάρτης, υψομετρικό/αλτίμετρο, ηλεκτρονικά μέσα). Επίσης οι εκπαιδευόμενοι θα διδαχθούν τις βασικές έννοιες της μετεωρολογίας και του κλίματος, καθώς και τους τρόπους ανάγνωσης μετεωρολογικού δελτίου και χαρτών.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν να προσανατολίζονται με τη βοήθεια τοπογραφικού χάρτη.
- Χειρίζονται πυξίδα και τεχνολογικά μέσα χάραξης πορείας.
- Να χαράσσουν και να διατηρούν με ασφάλεια πορεία σε ορεινό περιβάλλον.
- Γνωρίζουν βασικές αρχές της μετεωρολογίας και του κλίματος.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Προσανατολισμός
- Χάρτης – Πυξίδα
- Εύρεση – Χάραξη πορείας

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ	
Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εξοπλισμός για προσανατολισμό
2	Βασικές αρχές χαρτογραφίας – Η αποτύπωση του ανάγλυφου της Γης σε δύο διαστάσεις – Τεχνικές προβολών και παραμορφώσεις στους χάρτες – Η έννοια του γεωειδούς – Συστήματα συντεταγμένων – Μαγνητικό πεδίο της Γης – Οριζόντια και κατακόρυφη απόκλιση μαγνητικής βελόνας και τεχνικές διόρθωσης – Χάρτες: υπόμνημα, ισοΰψεις, κλίμακα, μαγνητική απόκλιση (Θ)
3	Ανάγνωση ορειβατικού χάρτη (Θ + Ε)
4	Αναγνώριση στο φυσικό περιβάλλον στοιχείων που διαβάζονται στον χάρτη και αντιστρόφως (Ε)
5	Προσανατολισμός με χάρτη μόνο
6	Προσανατολισμός με τη χρήση πυξίδας (Θ + Ε)
7	Ασκήσεις χάραξης και τήρησης πορείας (Ε)
8	Υπολογισμός χρόνου και απόστασης – Αναμέτρηση (Θ),(Ε)
9	Εισαγωγή στο GPS (Θ)
10	Εκμάθηση και χρήση Google Earth (Θ)
11	Χάραξη πορείας σε υπολογιστή, smartphone με ελεύθερα προγράμματα πλοήγησης και τήρηση αυτής (Θ + Ε)
12	Ψηφιακά εργαλεία προσανατολισμού και η χρήση τους – Αλτίμετρο, βαρόμετρο, μετρητής απόστασης, ρολόγια (Θ + Ε)
Σύνολο: 12	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 2 (Θεωρία) και 2 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

1. Κουνιάκης, Χρ. Προσανατολισμός, Διαδικτυακή έκδοση <http://hmgga.gr/storehouse/word-acrobat/Orientation.pdf>
2. Βίγλας, Π. (2007). Εισαγωγή στη μετεωρολογία, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας Μακρινίτσας. Στο <https://www.ebooks4greeks.gr/%ce%b5%ce%b9%cf%83%ce%b1%ce%b3%cf%89%ce%b3%ce%b7-%cf%83%cf%84%ce%b7-%ce%bc%ce%b5%cf%84%ce%b5%cf%89%cf%81%ce%bf%ce%bb%ce%bf%ce%b3%ce%b9%ce%b1>

2.1.5 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΤΡΟΦΗ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει τη διδασκαλία της βασικής ανατομίας του ανθρώπινου οργανισμού, τη φυσιολογία του, καθώς και τις αλλαγές που συντελούνται σε αυτόν κατά τη διάρκεια της πολύωρης και έντονης άσκησης ακόμα και μετά την περίπτωση τραυματισμού. Στην ενότητα περιλαμβάνονται βασικές αρχές διατροφής, καθώς και βασικές αρχές προπονητικής διαδικασίας για την επίτευξη της βέλτιστης φυσικής κατάστασης του ασκούμενου.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τη βασική ανατομία του ανθρώπινου οργανισμού.
- Γνωρίζουν τη βασική φυσιολογία του ανθρώπινου οργανισμού και τις επιπτώσεις της έντονης άσκησης σε αυτόν.
- Γνωρίζουν τις αρχές της προπονητικής θεωρίας.
- Γνωρίζουν τη θεωρία της διατροφής.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Ανθρώπινος οργανισμός
- Φυσιολογία άσκησης
- Τραύμα
- Διατροφή

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΤΡΟΦΗ	
Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Φυσική προετοιμασία – Προπόνηση

2	Διατροφή
3	Χαρακτηριστικά και φυσιολογία της ορεινής άσκησης
4	Πρόληψη τραυματισμών
5	Κόπωση και ανάκαμψη
6	Επιπτώσεις υψομέτρου
7	Επιπτώσεις κρύου και ζέστης (Κρυοπληξία/Θερμοπληξία)
Σύνολο: 7	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 3 (Θεωρία)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

1. Κοντοπόδης, Π. (2002). *Διατροφή και αθλητική απόδοση*, Αθήνα: Παρισιάνου.

2.1.6. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αναπτύσσει τις έννοιες της ηγεσίας που διδάχθηκαν σε προηγούμενη ενότητα και επικεντρώνεται στην ορειβατική ομάδα, καθώς και στις έκτακτες καταστάσεις που μπορεί η ομάδα να αντιμετωπίσει στο βουνό. Επιπλέον, σε αυτή την ενότητα διδάσκονται οι υπαίθρια διανυκτέρευση, η οργάνωση κατασκήνωσης (αντίσκηνα) και η τεχνική του μπιβουάκ.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν περισσότερα σχετικά με τις τεχνικές ηγεσίας μιας ορειβατικής ομάδας.
- Οργανώνουν μία διανυκτέρευση.
- Οργανώνουν κατασκήνωση για την ομάδα.
- Γνωρίζουν τεχνικές μπιβουάκ (οργανωμένης και επείγουσας διανυκτέρευσης).

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Ομάδα - Ηγέτης
- Ψυχολογία
- Κατασκήνωση – Διανυκτέρευση
- Εξοπλισμός
- Μπιβουάκ

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Χαρακτηριστικά ομάδας
2	Χαρακτηριστικά ηγεσίας
3	Ψυχολογία ομάδας και ηγέτη
4	Ηγεσία υπό έκτακτες συνθήκες
5	Αντίσκηνα
6	Κατασκηνωτικός εξοπλισμός
Σύνολο: 6	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 1 (Θεωρία), 4 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

Συμπληρωματικές

1. Κύκλος κατασκηνωτικής τεχνικής (προσκοπικό εγχειρίδιο)
http://www.sep.org.gr/admin/dsContent/UserData/97001/%CE%9A2.%CE%A6%CE%AC%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CF%82%20new_links_V5.pdf

2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.1 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την εισαγωγή στις έννοιες της ηγεσίας μίας ομάδας στο πλαίσιο υπαίθριων δραστηριοτήτων, τη δυναμική της ομάδας, στοιχεία εμπύχωσης και ψυχολογίας στο δίπτυχο ηγέτη-ομάδας. Επίσης περιλαμβάνει τις βασικές αρχές πεζοπορίας, ορειβασίας και αναρρίχησης, καθώς και τον εξοπλισμό που κρίνεται απαραίτητος για τον σχεδιασμό διαδρομών, την κάθε μορφής κίνηση και παραμονή στο ορεινό πεδίο και τη διαχείριση προβλημάτων, κινδύνων και κρίσεων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές που διέπουν την αναρρίχηση, τον εξοπλισμό της και πώς αυτή χρησιμοποιείται ως εργαλείο για την επίτευξη του σκοπού της δραστηριότητας.
- Γνωρίζουν τη βασική θεωρία της αναρρίχησης (π.χ. βασικοί κανόνες ασφάλειας, σκοινιά και κόμποι, εξοπλισμός αναρρίχησης, ασφαλίσεις και αγκυρώσεις, βασικές κινήσεις σε κάθετο πεδίο, χρήση βοηθημάτων για υπέρβαση εμποδίων (αρχές τεχνητής αναρρίχησης, κίνηση σε σταθερό συρματόσκοινο, κλίμακες κ.λπ.), παράλληλη κίνηση σκoiνοσυντροφιάς, καταβάσεις-ραπέλ κ.ά.).

- **Βασικές λέξεις – έννοιες κλειδιά**

- Ορεινή πεζοπορία – Ορειβασία – Αναρρίχηση
- Σκοινοσυντροφιά
- Κίνηση-ασφάλιση σκoiνοσυντροφιάς
- Καταρρίχηση και ραπέλ

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ	
Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Κίνδυνοι στο βουνό (μεγάλες κλίσεις και κάθετο πεδίο, λιθοπτώσεις, υδάτινα κωλύματα, χιόνι-πάγος, χιονοστοιβάδες, ακραία καιρικά φαινόμενα, επικίνδυνη χλωρίδα και πανίδα, ανθρωπογενείς κίνδυνοι) και αντιμετώπιση – Ασφάλεια κατά την κίνηση και παραμονή σε οργανωμένο ή μη οργανωμένο υπαίθριο περιβάλλον
2	Χειρισμός κρίσιμης κατάστασης
3	Συνθήκες ασφαλείας
4	Παρουσίαση δραστηριότητας σε συμμετέχοντες, μεθοδολογία

5	Εκμάθηση χρήσης των ράβδων baton
6	Ορειβατικός εξοπλισμός (επιλογή, χρήση, συντήρηση, ένδυση-ρουχισμός) – Κίνηση σε χειμερινό πεδίο χωρίς και με βοηθητικά μέσα (π.χ. χιονοστιβάδες, συστοιχίες καρφιών crampons, χρήση σκαπάνης-πιολέ κ.λπ.) – Ανάσχεση πτώσης με τη χρήση της σκαπάνης
7	Θεωρία χιονιού – Χιονοστιβάδες
8	Εισαγωγή στην αναρρίχηση – Είδη αναρρίχησης
9	Ιστορική εξέλιξη της αναρρίχησης
10	Προσωπικός εξοπλισμός αναρρίχησης
11	Κόμποι (όλοι οι προβλεπόμενοι αναρριχητικοί και κατασκηνωτικοί κόμποι)
12	Τεχνικές αναρριχητικής κίνησης
13	Τεχνητή αναρρίχηση, προσπέρασμα ενός δύσκολου σημείου σε μία διαδρομή
14	Ορολογία αναρρίχησης
15	Στοιχεία μηχανικής των ασφαλίσεων-αγκυρώσεων – Φυσική της πτώσης – Συντελεστής πτώσης – Αναπτυσσόμενες δυνάμεις και κρούσεις
16	Απλή αναφορά σε χρήση και συντήρηση μεταφερόμενου εξοπλισμού ασφάλισης (καρφιά, καρύδια, εξάγωνα, έκκεντρα, μάντες, καθώς και άλλα εξαρτήματα και παρελκόμενα) – Μόνιμες ασφάλειες και αγκυρώσεις (επιλογή, τοποθέτηση, χρήση, συντήρηση) – Φυσικές ασφάλειες (στοιχεία του ανάγλυφου του βράχου, δέντρα)
17	Επικοινωνία σκιοσυντροφιάς
18	Κίνηση και εκμάθηση ασφάλισης του επικεφαλής και του δεύτερου σε διαδρομές μίας σκοινιάς (αθλητικού και «παραδοσιακού» τύπου) και πολλαπλών σκοινιών
19	Βασική στάση σώματος στην ορειβασία – Κλασικές τεχνικές αναρρίχησης και κατάβασης μόνο με τη χρήση σκοινιού και πολύ απλών ασφαλιστικών μέσων
20	Κίνηση σε ξερό πεδίο – Τεχνικές τοποθέτησης και τεχνικές κίνησης σε σταθερό σκοινί
21	Κίνηση στο χιόνι – Πιολέ κραμπόν – Πτώση στο χιόνι –
22	Ταυτόχρονη κίνηση σκιοσυντροφιάς – Παράλληλη κίνηση με σκοινιά
Σύνολο: 22	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 2 (Θεωρία) και 3 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

2.2.2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση της έννοιας της τοπογραφίας, του προσανατολισμού και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται για τη χάραξη και τήρηση ασφαλούς πορείας με τη βοήθεια βασικού εξοπλισμού (πυξίδα, χάρτης, υψομετρικό/αλτίμετρο, ηλεκτρονικά μέσα). Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι θα διδαχθούν τις βασικές έννοιες της μετεωρολογίας και του κλίματος, καθώς και τους τρόπους ανάγνωσης μετεωρολογικού δελτίου και χαρτών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν βασικές αρχές της μετεωρολογίας και του κλίματος.
- Αναγνωρίζουν μετεωρολογικά φαινόμενα και να αντλούν πληροφορίες από το μετεωρολογικό δελτίο και χάρτες.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Κλίμα – Καιρικά στοιχεία
- Μετεωρολογικά συστήματα – Δελτίο καιρού

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Εξοπλισμός – Εξοικείωση άντλησης μετεωρολογικών πληροφοριών από το Διαδίκτυο
2	Εισαγωγή στη μετεωρολογία – Πώς δημιουργείται ο καιρός στη Γη – Βασικές αρχές και μονάδες
3	Κλίμα και κλιματικές ζώνες
4	Ατμοσφαιρική πίεση – Κινήσεις αερίων μαζών – Βαρομετρικά συστήματα
5	Νέφη και κατακρημνίσματα – Ηλεκτρικά φαινόμενα – Σχηματισμών καταιγίδων και άλλων ακραίων φαινομένων
6	Μετεωρολογικοί χάρτες, χάρτες Doppler Radar και δορυφορικές φωτογραφίες
7	Μέθοδοι πρόβλεψης καιρού
8	Πηγές πληροφόρησης μετεωρολογικών δελτίων
Σύνολο: 8	

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 1 (Θεωρία) και 1 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κουνιάκης, Χρ., *Προσανατολισμός*, Διαδικτυακή έκδοση
<http://hmga.gr/storehouse/word-acrobat/Orientation.pdf>
2. Βίγλας, Π. (2007). *Εισαγωγή στη μετεωρολογία*, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας Μακρινίτσας. Στο
<https://www.ebooks4greeks.gr/%ce%b5%ce%b9%cf%83%ce%b1%ce%b3%cf%89%ce%b3%ce%b7-%cf%83%cf%84%ce%b7-%ce%bc%ce%b5%cf%84%ce%b5%cf%89%cf%81%ce%bf%ce%bb%ce%bf%ce%b3%ce%b9%ce%b1>

2.2.3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αναπτύσσει τις έννοιες της ηγεσίας που διδάχθηκαν σε προηγούμενη ενότητα και επικεντρώνεται στην ορειβατική ομάδα, καθώς και στις έκτακτες καταστάσεις που μπορεί η ομάδα να αντιμετωπίσει στο βουνό. Επιπλέον, σε αυτή την ενότητα διδάσκονται οι υπαίθρια διανυκτέρευση, η οργάνωση κατασκήνωσης (αντίσκηνα) και η τεχνική του μπιβουάκ.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν περισσότερα σχετικά με τις τεχνικές ηγεσίας μιας ορειβατικής ομάδας.
- Οργανώνουν μία διανυκτέρευση.
- Οργανώνουν κατασκήνωση για την ομάδα.
- Γνωρίζουν τεχνικές μπιβουάκ (οργανωμένης και επείγουσας διανυκτέρευσης).

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Ομάδα – Ηγέτης
- Ψυχολογία
- Κατασκήνωση – Διανυκτέρευση
- Εξοπλισμός
- Μπιβουάκ

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενοότητες

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Αντίσκηνα
2	Κατασκηνωτικός εξοπλισμός
3	Επιλογή χώρου
4	Βασικές επεμβάσεις προετοιμασίας στον χώρο
5	Οργάνωση διανυκτέρευσης
6	Αποκατάσταση χώρου μετά την αποχώρηση
7	Αυτοσχέδια καταλύματα
8	Το οργανωμένο μπιβουάκ χωρίς αντίσκηνο ή κατάλυμα – Διανυκτέρευση έκτακτης ανάγκης – Μπιβουάκ
Σύνολο: 8	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 6 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

Συμπληρωματικές

1. Κύκλος κατασκηνωτικής τεχνικής (προσκοπικό εγχειρίδιο)
http://www.sep.org.gr/admin/dsContent/UserData/97001/%CE%9A2.%CE%A6%CE%AC%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CF%82%20new_links_V5.pdf

2.2.4 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΒΟΥΝΟΥ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την διδασκαλία των βασικών πρώτων βοηθειών, καθώς και τεχνικές παροχής τους σε έκτακτες καταστάσεις στο ορεινό πεδίο.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν βασικές καταστάσεις παροχής Α΄ Βοηθειών.
- Προσφέρουν Α΄ Πρώτες Βοήθειες.
- Οργανώνουν βασικό φαρμακείο για ατομική αλλά και ομαδική χρήση.
- Γνωρίζουν τη βασική θεωρία για ασθένειες και τραυματισμούς χαρακτηριστικές του ορεινού περιβάλλοντος.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Τραυματισμός
- Πρώτες Βοήθειες
- Φαρμακείο

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΒΟΥΝΟΥ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Προτεραιότητες στην παροχή Α΄ Βοηθειών
2	Στόχοι πρώτων βοηθειών
3	Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση, θέση ανάληψης
4	Πνιγμονή
5	Λιποθυμία
6	Πρόχειρο φαρμακείο πρώτων βοηθειών
7	Τραύμα
8	Αιμορραγία
9	Ρινορραγία αντιμετώπιση
10	Ξένα σώματα (ξύλο, καρφί, γυαλί, κόκκοι άμμου, μέταλλο) στη μύτη, στο μάτι, στο αυτί
11	Πυρετός και υποθερμία
12	Ηλίαση, κρίση επιληψίας
13	Εμετοί, διάρροια, κολικοί, εξανθήματα
14	Βλαβερές επιδράσεις από υψηλή- χαμηλή θερμοκρασία
15	Βλάβες από ηλεκτρική εκκένωση-ηλεκτροπληξία

16	Μηχανικές κακώσεις, κατάγματα, διαστρέμματα, εξάρθρωματα
17	Δηλητηριάσεις και αντίδοτα
18	Δήγματα εντόμων – Αλλεργίες
19	Επιδέσεις
20	Ασκήσεις πρώτων βοηθειών
21	Νόσος ορειβατών
Σύνολο: 21	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 2 (Θεωρία)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης
Κύριες

1. Armstrong, V. (2009). *Πρώτες βοήθειες: Πρακτικός οδηγός*, Αθήνα: Πασχαλίδης.
2. Zydlo, S. M. (1995). *Πλήρης οδηγός πρώτων βοηθειών και επειγόντων περιστατικών*, Αθήνα: Βαγιονάκης.

Συμπληρωματικές

1. Σημειώσεις Α' Βοηθειών Ερυθρού Σταυρού
<https://www.openbook.gr/simeiwseis-a-voitheiwn/>

2.2.5 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα εξειδικεύει την θεωρία της κίνησης (πεζοπορίας – ορειβασίας – αναρρίχησης) στο ορεινό πεδίο, σε χειμερινό (χιονισμένο- παγωμένο – μικτό) πεδίο. Οι εκπαιδευόμενοι θα διδαχθούν χρήση του απαραίτητου εξοπλισμού, θεωρία χιονοστιβάδων καθώς και την χειμερινή διαβίωση (χειμερινή κατασκήνωση, διανυκτέρευση).

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του χειμερινού πεδίου (χιόνι, πάχος, μεικτό, πρόσφατη χιονόπτωση).
- Γνωρίζουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για ασφαλή κίνηση σε χειμερινό πεδίο, καθώς και τη χρήση αυτού.
- Γνωρίζουν τη θεωρία χιονοστιβάδων.
- Οργανώνουν χειμερινή κατασκήνωση στο πεδίο.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
  - Χιόνι – Πάγος
  - Πορεία – Σκοινοσυντροφιά
  - Ορειβατική αξίνα – Κραμπόν (crampon)
  - Χειμερινή κατασκήνωση – Μπιβουάκ
  - Χιονοστιβάδες
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Χάραξη πορείας στο χιόνι, προετοιμασία και εκτέλεση διαδρομής (μέθοδος 3X3)
2	Κίνηση στο χιόνι, τεχνικές ανάβασης σε πεδίο μέγιστης κλίσης 40 ⁰ (Βηματισμός, ρυθμός, τραβέρσες, άνοιγμα βημάτων, στάση σώματος)
3	Ποιότητες χιονιού και χιονοστιβάδες – Αξιολόγηση χιονιού στο πεδίο (χάραξη και επίδειξη τομής στήλης χιονιού)
4	Χρήση riolet, crampons, παράλληλη κίνηση σκοινοσυντροφιάς στο χιόνι, με bodriet
5	Αυτασφάλιση στο χιόνι, πτώσεις, δημιουργία σημείου αγκύρωσης (ρελέ) και έλεγχος αυτού
6	Προσανατολισμός σε ομιχλώδες πεδίο και νυχτερινή πορεία
7	Κατασκήνωση στο χιόνι – Κατασκευές καταλυμάτων από χιόνι-πάγο – Διάνοιξη χιονότρυπας στο πεδίο (χωρίς διανυκτέρευση)
8	Πρώτες βοήθειες και μεταφορά τραυματία (κατασκευή πρόχειρου φορείου)
9	Οργάνωση χειμερινής κατασκήνωσης
10	Η χρήση του πομποδέκτη ασφάλειας σε χειμερινό πεδίο – Τεχνικές ανεύρεσης θύματος σε χιονοστιβάδα με ράβδο και με πομποδέκτη (θεωρητική επίδειξη)
Σύνολο: 10	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 5 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης
Κύριες

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.1 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει την εισαγωγή στις έννοιες της ηγεσίας μίας ομάδας στο πλαίσιο υπαίθριων δραστηριοτήτων, τη δυναμική της ομάδας, στοιχεία εμπψυχώσεως και ψυχολογίας στο δίπτυχο ηγέτη-ομάδας. Επίσης περιλαμβάνει τις βασικές αρχές πεζοπορίας, ορειβασίας και αναρρίχησης, καθώς και τον εξοπλισμό που κρίνεται απαραίτητος για τον σχεδιασμό διαδρομών, την κάθε μορφής κίνηση και παραμονή στο ορεινό πεδίο και τη διαχείριση προβλημάτων, κινδύνων και κρίσεων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν την έννοια και τα χαρακτηριστικά της ομάδας.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές ηγεσίας.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές που διέπουν τις δραστηριότητες της ορειβασίας, της αναρρίχησης και τις διαφορές τους, καθώς και τον εξοπλισμό της καθεμίας.
- Αναγνωρίζουν την έκτακτη κατάσταση στο ορεινό περιβάλλον.
- Γνωρίζουν βασική θεωρία αντικειμενικών κινδύνων στο ορεινό περιβάλλον (π.χ χιονοστιβάδες, λιθοπτώσεις, υδάτινα κωλύματα, ακραία καιρικά φαινόμενα, επικίνδυνη χλωρίδα και πανίδα, ανθρωπογενείς κίνδυνοι).
- Γνωρίζουν τη βασική θεωρία αναρρίχησης (π.χ. βασικοί κανόνες ασφαλείας, σκοινιά και κόμποι, εξοπλισμός αναρρίχησης, ασφαλίσεις και αγκυρώσεις, βασικές κινήσεις σε κάθετο πεδίο, χρήση βοηθημάτων για υπέρβαση εμποδίων (αρχές τεχνητής αναρρίχησης, κίνηση σε σταθερό συρματόσκοινο, κλίμακες κ.λπ.), παράλληλη κίνηση σκοινοσυντροφιάς, καταβάσεις-ραπέλ κ.ά.).

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Ηγέτης – Ομάδα
- Πεζοπορία – Ορειβασία – Αναρρίχηση
- Αντικειμενικοί – Υποκειμενικοί κίνδυνοι στο βουνό
- Κίνηση – Ασφάλιση σκοινοσυντροφιάς
- Ραπέλ

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενοότητες

ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Κίνδυνοι στο βουνό (μεγάλες κλίσεις και κάθετο πεδίο, λιθοπτώσεις, υδάτινα κωλύματα, χιόνι-πάγος, χιονοστιβάδες, ακραία καιρικά φαινόμενα, επικίνδυνη χλωρίδα και πανίδα, ανθρωπογενείς κίνδυνοι) και αντιμετώπιση – Ασφάλεια κατά την κίνηση και παραμονή σε οργανωμένο ή μη οργανωμένο υπαίθριο περιβάλλον
2	Στοιχεία μηχανικής των ασφαλίσεων-αγκυρώσεων – Φυσική της πτώσης – Συντελεστής πτώσης – Αναπτυσσόμενες δυνάμεις και κρούσεις
3	Εκμάθηση αναρρίχησης με σκοινί από πάνω (top-rope) και ασφάλισης.
4	Κίνηση και εκμάθηση ασφάλισης του επικεφαλής και του δεύτερου σε διαδρομές μίας σκοινιάς (αθλητικού και «παραδοσιακού» τύπου) και πολλαπλών σκοινιών
5	Εκμάθηση τεχνικών κατάβασης – rapel
6	Κίνηση σε ξερό πεδίο – Τεχνικές τοποθέτησης και τεχνικές κίνησης σε σταθερό σκοινί
7	Κίνηση στο χιόνι – Πιολέ κραμπόν – Πτώση στο χιόνι – Τεχνικές κίνησης σε παγωμένο πεδίο
8	Ποιότητες χιονιού, πάγου και χιονοστιβάδες
9	Ταυτόχρονη κίνηση σχοινοσυντροφιάς – Παράλληλη κίνηση με σκοινιά
Σύνολο: 9	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 1 (Θεωρία) και 4 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

2.3.2 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αναπτύσσει τις έννοιες της ηγεσίας που διδάχθηκαν σε προηγούμενη ενότητα και επικεντρώνεται στην ορειβατική ομάδα, καθώς και στις έκτακτες καταστάσεις που μπορεί η ομάδα να αντιμετωπίσει στο βουνό. Επιπλέον, σε αυτή την ενότητα διδάσκονται οι υπαίθρια διανυκτέρευση, η οργάνωση κατασκήνωσης (αντίσκηνα) και η τεχνική του μπιβουάκ.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν περισσότερα όσον αφορά τις τεχνικές ηγεσίας μίας ορειβατικής ομάδας.
- Οργανώνουν μία διανυκτέρευση.
- Οργανώνουν κατασκήνωση για την ομάδα.
Γνωρίζουν τεχνικές μπιβουάκ (οργανωμένης και επείγουσας διανυκτέρευσης).

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Ομάδα – Ηγέτης
- Ψυχολογία
- Κατασκήνωση – Διανυκτέρευση
- Εξοπλισμός
- Μπιβουάκ

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	
Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Αντίσκηνα
2	Κατασκηνωτικός εξοπλισμός
3	Επιλογή χώρου
4	Βασικές επεμβάσεις προετοιμασίας στον χώρο
5	Οργάνωση διανυκτέρευσης
6	Αποκατάσταση χώρου μετά την αποχώρηση
7	Αυτοσχέδια καταλύματα
8	Το οργανωμένο μπιβουάκ χωρίς αντίσκηνο ή κατάλυμα – Διανυκτέρευση έκτακτης ανάγκης – Μπιβουάκ
Σύνολο: 8	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 4 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης
Κύριες

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

Συμπληρωματικές

1. Κύκλος κατασκηνωτικής τεχνικής (προσκοπικό εγχειρίδιο)
http://www.sep.org.gr/admin/dsContent/UserData/97001/%CE%9A2.%CE%A6%CE%AC%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CF%82%20new_links_V5.pdf

2.3.3 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα εξειδικεύει τη θεωρία της κίνησης (πεζοπορίας – ορειβασίας – αναρρίχησης) στο ορεινό πεδίο, σε χειμερινό (χιονισμένο, παγωμένο, μεικτό) πεδίο. Οι εκπαιδευόμενοι θα διδαχθούν χρήση του απαραίτητου εξοπλισμού, θεωρία χιονοστιβάδων, καθώς και τη χειμερινή διαβίωση (χειμερινή κατασκήνωση, διανυκτέρευση).

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του χειμερινού πεδίου (χιόνι, πάγος, μεικτό).
- Γνωρίζουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για ασφαλή κίνηση σε χειμερινό πεδίο, καθώς και τη χρήση αυτού.
- Γνωρίζουν τη θεωρία χιονοστιβάδων.
- Οργανώνουν χειμερινή κατασκήνωση στο πεδίο.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Χιόνι – Πάγος
- Πορεία – Σκοινοσυντροφιά
- Ορειβατική αξίνα – Κραμπόν
- Χειμερινή κατασκήνωση – Μπιβουάκ
- Χιονοστιβάδες

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενοότητες

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Χάραξη πορείας στο χιόνι, προετοιμασία και εκτέλεση διαδρομής (μέθοδος 3Χ3)
2	Κίνηση στο χιόνι , τεχνικές ανάβασης σε πεδίο μέγιστης κλίσης 40 ⁰ (βηματισμός, ρυθμός, τραβέρσες, άνοιγμα βημάτων, στάση σώματος)
3	Ποιότητες χιονιού και χιονοστιβάδες – Αξιολόγηση χιονιού στο πεδίο (χάραξη και επίδειξη τομής στήλης χιονιού)
4	Χρήση riolet, crampons, παράλληλη κίνηση σκονοσυντροφιάς στο χιόνι, με baudrier
5	Αυτασφάλιση στο χιόνι, πτώσεις, δημιουργία σημείου αγκύρωσης (ρελέ) και έλεγχος αυτού
6	Προσανατολισμός σε ομιχλώδες πεδίο και νυχτερινή πορεία
7	Κατασκήνωση στο χιόνι – Κατασκευές καταλυμάτων από χιόνι-πάγο – Διάνοιξη χιονότρυπας στο πεδίο (χωρίς διανυκτέρευση)
8	Πρώτες βοήθειες και μεταφορά τραυματία (κατασκευή πρόχειρου φορείου)
9	Οργάνωση χειμερινής κατασκήνωσης
10	Η χρήση του πομποδέκτη ασφάλειας σε χειμερινό πεδίο – Τεχνικές ανεύρεσης θύματος σε χιονοστιβάδα με ράβδο και με πομποδέκτη (θεωρητική επίδειξη)
Σύνολο: 10	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 5 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βουτυρόπουλος, Γ. (2018). *Ορειβασία: Εισαγωγή στην πεζοπορία και αναρρίχηση*, Αθήνα: Ανάβαση.
2. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2010). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Α', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.
3. Βουτυρόπουλος, Γ. και Μπελογιάννης, Χρ. (2011). *Η τέχνη του βουνού*, τόμος Β', Μαρούσι: Ανεβαίνοντας.

2.3.4 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΦΑΡΑΓΓΙΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα ασχολείται με το αντικείμενο των φαράγγιων και την κίνηση ομάδας μέσα σε αυτά. Οι εκπαιδευόμενοι θα διδαχθούν, πέρα από τη μορφολογία ενός φαράγγιού, τις βασικές τεχνικές για ασφαλή κίνηση μέσα στο φαράγγι.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν τη μορφολογία ενός φαράγγιού.
- Γνωρίζουν τεχνικές κίνησης ομάδος μέσα σε φαράγγι.
- Αναγνωρίζουν και αντιμετωπίζουν τους βασικούς κινδύνους μέσα σε φαράγγι.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Μορφολογία φαράγγιων
- Κίνδυνοι σε φαράγγι
- Κίνηση ομάδας σε φαράγγι

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΦΑΡΑΓΓΙΩΝ Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Μορφολογία των φαράγγιων
2	Κίνδυνοι στα φαράγγια
4	Σήματα και σινιάλα
5	Ατομικός εξοπλισμός
6	Γνωρίζοντας να κινούμαστε μέσα στο φαράγγι
7	Γνωρίζοντας τις κινήσεις του νερού
Σύνολο: 7	

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 2 (Εργαστήρια)

- **Προτεινόμενες πηγές μελέτης**

Κύριες

1. Αντρέου, Γ. (2008). *50 Φαράγγια της Κεντρικής Ελλάδας*, Ιδιωτική Έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Διαδίκτυο: ΣΕΛΑΣ (βιβλιοθήκη)

<http://www.selas.org/index.php/canyoning.html?start=25>

2.3.5 ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ – ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει τη διδασκαλία της ιστορίας, της εξέλιξης, καθώς και βασικά χαρακτηριστικά της διάσωσης στο ορεινό περιβάλλον. Συμπληρωματικά οι εκπαιδευόμενοι θα διδαχθούν βασικές αρχές ραδιοεπικοινωνίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και τις βασικές αρχές της ορεινής διάσωσης.
- Γνωρίζουν βασικές αρχές ραδιοεπικοινωνίας.
- Χειρίζονται βασικά μέσα επικοινωνίας (ασύρματος) για επίκληση μέσων προς διάσωση μέλους ομάδας.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Επικοινωνία
- Ραδιοσυχνότητες
- Ασύρματος
- Διάσωση
- Εξοπλισμός – Μέσα
- Αναμεταδότες

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ – ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Ιστορία ορεινής διάσωσης με ασύρματα μέσα/ραδιοεπικοινωνία στην Ελλάδα
2	Ράδιο-μαγνητικά Κύματα (έννοια και διάδοσή τους)
3	Χρήση ασυρμάτου (Βασικές αρχές λειτουργίας, σωστή χρήση ασυρμάτου)
4	Προβλήματα ραδιοεπικοινωνίας στο βουνό
5	Ορολογία στον ασύρματο, χρήση φωνητικού αλφάβητου
6	Μεταφορά κλίσης κινδύνου – Μετάδοση πληροφοριών κλινικής κατάστασης θύματος και κατάσταση καιρικών συνθηκών προς αρμόδιες υπηρεσίες

7	Χρήση του ειδικού ραδιοδικτύου για την ορεινή διάσωση της ΕΟΔ για μεταφορά κλίσης κινδύνου – Λειτουργία του ειδικού ραδιοδικτύου που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των ορεινών όγκων στην Ελλάδα
8	Βασικές αρχές λειτουργίας αναμεταδοτών
9	Γεωγραφική κατανομή αναμεταδοτών στον ελληνικό ορεινό χώρο – Τρόποι χρήσης τους
10	Σημαντικά προβλήματα επικοινωνίας σε παρελθούσες επιχειρήσεις διασώσεως – Ποια προβλήματα παραμένουν σήμερα
11	Κινητή τηλεφωνία στο βουνό – Κάλυψη δικτύου και προβλήματα αυτής στο βουνό – Ζητήματα και διαδικασία άρσης απορρήτου για εντοπισμό αγνοουμένου – Στατιστικά δεδομένα των συγκεκριμένων διαδικασιών
12	Επικοινωνία με εναέρια μέσα Πολεμικής Αεροπορίας (ελικόπτερα) – Προβλήματα και αντιμετώπισή τους (συμβατότητα ραδιοσυχνοτήτων, οπτική επαφή)
13	Άσκηση επί χάρτου (ορεινή διάσωση στο βουνό)
Σύνολο: 13	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Σύνολο ωρών διδασκαλίας: 4 (Εργαστήρια)

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης
Κύριες

1. Άρθρα της Ελληνικής Εταιρείας Διάσωσης
<http://www.eodathens.gr/index.php/useful/articles>

Συμπληρωματικές

1. Tse, D. (2009). *Βασικές αρχές ασύρματης επικοινωνίας*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.

2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Το μάθημα αυτό πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου στο ορεινό πεδίο, δηλαδή στον πραγματικό χώρο εργασίας της ειδικότητας.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Ηγεσία ομάδας
- Πλήρης χάραξη και εκτέλεση διαδρομής στο πεδίο
- Ανάβαση κορφών και διασχίσεις ορεινών όγκων
- Άσκηση διάσωσης
- Οργάνωση και εκτέλεση πολυήμερης δραστηριότητας με διανυκτέρευση στο πεδίο

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
  - Ανάβαση – Διάσχιση
  - Διάσωση
  - Διανυκτέρευση
  - Ομάδα
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενοότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Οργάνωση και συνοδεία ομάδας σε μονοήμερη ανάβαση ή διάσχιση ορεινού όγκου
2	Εκτέλεση άσκησης διάσωσης στο πεδίο (διάφορα σενάρια)
3	Οργάνωση και εκτέλεση ολοκληρωμένης κατάβασης πεζοπορικού φαραγγιού
4	Οργάνωση και συνοδεία πολυήμερης ανάβασης ή διάσχισης με υπαίθρια διανυκτέρευση

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας του εξαμήνου
20 ώρες την εβδομάδα
- Προτεινόμενος τρόπος τεχνικής κατάρτισης στο πεδίο

Εκδοχή Α

Εφαρμόζεται η κανονιστική πράξη Αριθ. Δ/13151 (15) τροποποίηση οδηγού κατάρτισης της ειδικότητας «Συνοδός Βουνού» όπως αυτή ορίζεται στο ΦΕΚ 971/τβ/18/06/2007

Στη συγκεκριμένη κανονιστική πράξη ορίζεται η διαδικασία με την οποία θα πραγματοποιήσουν την τεχνική κατάρτιση οι εκπαιδευόμενοι. Αυτή η τεχνική κατάρτιση πραγματοποιείται σε δύο κύκλους:

α) Πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων συνολική διάρκειας 250 ωρών σε ορεινές τοποθεσίες. Θα υλοποιηθούν 4 έως 8 εκπαιδευτικές επισκέψεις-εκπαιδευτικές εκδρομές. Η διάρκεια αυτών εξαρτάται και από την απόσταση του προορισμού από την εκπαιδευτική μονάδα. Οι ώρες εκπαίδευσης υπολογίζονται από την ημερομηνία αναχώρησης για την εκπαιδευτική επίσκεψη και μέχρι 8 ώρες για κάθε ημέρα μέχρι και την ημερομηνία επιστροφής. Πριν από κάθε εκδρομή, πραγματοποιείται 5-ωρη προετοιμασία και ενημέρωση των καταρτιζομένων.

β) Συμμετοχή σε δραστηριότητες των ορειβατικών συλλόγων ή εξειδικευμένων τουριστικών γραφείων με συνολική διάρκεια 100 ωρών που μπορεί να πραγματοποιείται συνεχόμενα ή αθροιστικά. Το σύνολο των ωρών κατάρτισης υπολογίζεται αθροιστικά.

Εκδοχή Β

Εάν η διοίκησης του ΙΕΚ στο οποίο λειτουργεί η ειδικότητα αδυνατεί την εφαρμογή της αναφερθείσας εκδοχής (α) όπως την ορίζει η κανονιστική πράξη, προτείνεται εναλλακτικά η υλοποίηση του διδακτικού έργου του Δ' εξαμήνου ως ακολούθως:

α) Ανάλογα με τον τόπο λειτουργίας του ΙΕΚ, επιλέγεται ως τόπος άσκησης των δραστηριοτήτων κάποιος από τους παρακάτω ελληνικούς ορεινούς όγκους. Ενδεικτικά αναφέρονται: Ψηλορείτης, Λευκά Όρη, Ταΰγετος, Χελμός, Ζήρεια, Μαίναλο, Βαρδούσια, Παρνασσός, Βελούχι, Άγραφα, Δίρφη, Όλυμπος, Τζουμέρκα, Τύμφη, Σμόλικας, Βέρμιο, Γράμμος, Φαλακρό, Ροδόπη ή σε όποιον άλλον ελληνικό ορεινό όγκο ενδείκνυται για την παρεχόμενη απαραίτητη κατάρτιση. Επιλέγονται από τον εκπαιδευτή με σκοπό την κατάρτιση στα γνωστικά αντικείμενα θερινού και χειμερινού βουνού. Οι δραστηριότητες θα πρέπει να περιλαμβάνουν υποχρεωτικά και διανυκτερεύσεις σε υπαίθρια κατασκήνωση ή/και κατασκηνωτικό χώρο ή/και ορειβατικά καταφύγια. Ας ληφθεί υπόψη ότι μέχρι τούδε δεν έχει εκδοθεί υγειονομικό πρωτόκολλο για τη χρήση και λειτουργία των ορειβατικών καταφυγίων. Τις δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να τις προετοιμάζουν οι καταρτιζόμενοι και να πραγματοποιούνται με την επίβλεψη του αρμόδιου εκπαιδευτή(ών). Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην ασφάλεια της εκάστοτε δραστηριότητας σε χειμερινό ή θερινό πεδίο.

Συνιστώνται πέντε 4-ήμερες εκδρομές, οι οποίες με την προετοιμασία τους θα καλύπτουν την εκπαιδευτική διάρκεια των 280 ωρών στο εξάμηνο.

Συνιστάται η εφαρμογή του τετάρτου εξαμήνου να υλοποιηθεί σε τρεις (3) διαφορετικούς ορεινούς όγκους πρόσφορους για την κατάρτιση σε συνδυασμό με τον τόπο λειτουργίας του οικείου ΙΕΚ.

3. Απαραίτητος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

1. Θεωρητική κατάρτιση

Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Για τη συγκεκριμένη ειδικότητα και για τα μαθήματα που περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, είναι απαραίτητη η χρήση αίθουσας διδασκαλίας με μεγάλο πίνακα, όπου ο διδάσκων θα μπορεί να παραθέτει σημειώσεις και σχήματα.

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Για τη συγκεκριμένη ειδικότητα και για τα μαθήματα που περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, επιθυμητός εξοπλισμός θα πρέπει να λειτουργεί συμπληρωματικά και επικουρικά στις σημειώσεις του διδάσκοντος. Συγκεκριμένα, θα ήταν επιθυμητός κάθε εξοπλισμός που θα βοηθούσε τον διδάσκοντα να επεκτείνει στις σημειώσεις του αλλά και τους διδασκόμενους να λάβουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το αντικείμενο. Μέσα όπως προβολέας διαφανειών και φωτογραφιών, ηλεκτρονικός υπολογιστής με σύνδεση στο Διαδίκτυο, καθώς και μαγνητόφωνο με ηχεία και γενικά κάθε μέσο που θα μπορεί

να αναπαράγει οπτικοακουστικό υλικό σχετικό με το μάθημα (π.χ. τηλεόραση και DVD) θα προσθέσει και αυξήσει την ποιότητα και την κατανόηση της διδασκαλίας.

2. Εργαστήρια

Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Στην ειδικότητα αυτή του Συνοδού βουνού τον ρόλο του «εργαστηρίου» τον επωμίζεται το φυσικό πεδίο, που είναι ή υπαίθρος, ο ορεινός όγκος, το βουνό. Το ίδιο το πεδίο, λόγω της ιδιομορφίας του, της εποχής και των καιρικών συνθηκών, απαιτεί ειδικό εξοπλισμό, ατομικό και ομαδικό, σχετικό με την ανάβαση ή τη διάσχιση, αλλά και την ασφάλεια και υγιεινή των συμμετεχόντων. Ενδεικτικά αναφέρονται: ειδικός ορειβατικός ρουχισμός, crampons, piolet, αντίσκηνα, σκοινιά, υλικό διανυκτέρευσης, υλικό ασφάλισης της διαδρομής κ.λπ. Ο σπουδαστής θα πρέπει να μεριμνήσει για την απόκτηση και την καλή διατήρηση του ατομικού του εξοπλισμού.

Στις προβλεπόμενες από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα δραστηριότητες στο πεδίο, ενδείκνυται η διαμονή ή/και η διανυκτέρευση να γίνονται σε ορειβατικά καταφύγια με παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, ώστε κατά την παραμονή τις βραδινές ώρες να γίνεται θεωρητικό μάθημα στην πρακτική ύλη της ημέρας.

4. Εκπαιδευτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο εκπαιδευτής οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους εκπαιδευόμενους. Διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο. Είναι ο διαμεσολαβητής ο οποίος συνδέει τους καταρτιζόμενους με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Το αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης υποστηρίζουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο

καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τους καταρτιζόμενους για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων («project»), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών εννοιών και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών εννοιών και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

5. Οδηγίες για τις εξετάσεις

Οι εξετάσεις αξιολογούν τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απέκτησαν οι καταρτιζόμενοι ανά μαθησιακή ενότητα (μάθημα), κατά τη διάρκεια κάθε εξαμήνου κατάρτισης και στο τέλος αυτού. Διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 18-21 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΙΕΚ (ΦΕΚ 1807/2.7.2014) και με βάση τον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας. Σε κάθε περίπτωση, περιλαμβάνουν:

1. την εξέταση προόδου,
2. την τελική εξέταση ή/και
3. την αξιολόγηση συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές, οι οποίες δύνανται να αντικαθιστούν εξέταση έως και το 40% του πλήθους των συνολικών μαθημάτων εκάστου εξαμήνου.

Ειδικότερα, οι προαναφερθείσες τρεις (3) μορφές εξετάσεων αναλύονται αμέσως παρακάτω.

5.1 Εξετάσεις προόδου

- Σε όλα τα μαθήματα κάθε εξαμήνου κατάρτισης πραγματοποιείται τουλάχιστον μια εξέταση προόδου ανά μάθημα, προ της συμπλήρωσης του 70% των ωρών κατάρτισης του εξαμήνου, με εξεταζόμενα θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.
- Η συμμετοχή στην εξέταση προόδου είναι υποχρεωτική για όλους τους καταρτιζομένους. Σε περίπτωση απουσίας καταρτιζομένου από εξέταση προόδου για αποδεικνυόμενους λόγους ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας, η διοίκηση του ΙΕΚ αποφασίζει για την εξέταση του καταρτιζομένου κατά τη διάρκεια επόμενης διδασκαλίας ή σε χρόνο και τόπο που ορίζεται για τον σκοπό αυτό σε συνεργασία με τον εκπαιδευτή.
- Οι καταρτιζόμενοι λαμβάνουν γνώση της βαθμολογίας τους με ευθύνη της διοίκησης του ΙΕΚ, η οποία μεριμνά και για τη διαχείριση ενδεχόμενων διαφωνιών.

5.2 Τελικές εξετάσεις

- Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος.
- Ο τρόπος διεξαγωγής τους για κάθε μάθημα καθορίζεται από τον Οδηγό Κατάρτισης.
- Τα θέματα των τελικών εξετάσεων ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.
- Η διάρκεια κάθε τελικής εξέτασης είναι δύο (2) ώρες, εκτός από τα εργαστήρια ή αν άλλως ορίζεται στον Οδηγό Κατάρτισης.
- Καταρτιζόμενος που απουσιάζει από τελική εξέταση μαθήματος για λόγους ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας που αποδεικνύεται από αρμόδιο Δημόσιο Φορέα μπορεί μετά την υποβολή σχετικών δικαιολογητικών και απόφαση της διοίκησης του ΙΕΚ να εξεταστεί την τρέχουσα εξεταστική περίοδο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας των ΙΕΚ.

5.3 Αξιολόγηση της συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές

- Τα θέματα των εργασιών ορίζονται από τον εκπαιδευτή.
- Οι εργασίες δύναται να είναι ατομικές ή ομαδικές.
- Οδηγίες για τη θεματολογία των εργασιών παρέχονται στον Οδηγό Κατάρτισης του μαθήματος ή/και από τον εκπαιδευτή.

6. Οδηγίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ που ολοκλήρωσαν με επιτυχία την κατάρτισή τους και απέκτησαν την «Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης» συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 Κ.Υ.Α. «Σύστημα

Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) » (ΦΕΚ Β΄1098/2014), όπως εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013.

Η Πιστοποίηση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων ΙΕΚ πραγματοποιείται με εξετάσεις σε θεωρητικό και πρακτικό μέρος, που διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο. Τα θέματα εξετάσεων επιλέγονται από τα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κατάλογος Ερωτήσεων) κάθε ειδικότητας, τα οποία βασίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα οδηγό σπουδών και καλύπτουν όλα τα γνωστικά αντικείμενά της.

Κατά τη δοκιμασία του θεωρητικού μέρους οι εξεταζόμενοι αξιολογούνται αν κατέχουν και είναι ικανοί να χρησιμοποιούν, σε συγκεκριμένες επαγγελματικές εφαρμογές, τις θεωρητικές γνώσεις που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος. Οι εξεταζόμενοι καλούνται να απαντήσουν σε αριθμό ερωτήσεων που αναφέρονται στο θεωρητικό μέρος του γνωστικού αντικειμένου κάθε ειδικότητας και αποτελούν μέρος του συνόλου των ερωτήσεων που υπάρχουν στα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.

Κατά τη δοκιμασία του πρακτικού μέρους αξιολογούνται οι επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες του εξεταζομένου. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που επιλέγονται από τους εξεταστές από κατάλογο στοχοθεσίας πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που περιλαμβάνονται στα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης της εξεταζόμενης ειδικότητας. Η εξέταση των υποψηφίων γίνεται σε εργαστηριακούς ή εργασιακούς χώρους ανάλογα με τις απαιτήσεις της εκάστοτε εξεταζόμενης ειδικότητας.

Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, στην ειδικότητά τους, δικαιούνται όποιοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς και τα δύο μέρη των εξετάσεων.

Οι εξεταζόμενοι που απέτυχαν μπορούν να συμμετέχουν εκ νέου στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης χωρίς περιορισμό, οποτεδήποτε αυτές διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. 2944/2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄1098/2014), η οποία ρυθμίζει όλα τα θέματα για την πιστοποίηση αποφοίτων ΙΕΚ.

7. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010) όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β΄/2015).

- Το αρ. 2 της υπ' αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β'/2015).
- Το υπ' αριθμ. /Κ1/146931/18/09/2015 έγγραφο των ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».
- Την παρ. 8 του αρ. 17 του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός απαραίτητος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

7.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Για τα μαθήματα που πραγματοποιούνται εκτός αιθουσών του ΙΕΚ:

- Πλήρες ατομικό και ομαδικό φαρμακείο.
- Τήρηση όλων των ειδικών πρωτοκόλλων και οδηγιές που ανακοινώνονται μέσω ΦΕΚ ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τον ιό SARS-CoV-2 που προκαλεί την ασθένεια COVID-19.
- Μέριμνα για συνεχή επικοινωνία/ενημέρωση στη συχνότητα 146.500 VHF της ορειβατικής ομάδας διάσωσης, κατά τη διάρκεια της τεχνικής κατάρτισης.

7.2 Βασικός εξοπλισμός

Ο ελάχιστος βασικός ατομικός εξοπλισμός που απαιτείται και συστήνεται συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Ορειβατικό σακίδιο
2. Άρβυλα ελαφριά και εύκαμπτα
3. Κάλτσες μάλλινες ή συνθετικές (και εφεδρικό ζεύγος)
4. Φακός κεφαλής (με εφεδρικές μπαταρίες)
5. Παντελόνι βαμβακερό (ελαφρύ)
6. Αντιανεμικό, γάντια
7. Καπέλο, γυαλιά ηλίου
8. Εφεδρικά ρούχα
9. Παγούρι, ξηρά τροφή
10. Αλουμινοκουβέρτα ή σάκος μπιβουάκ
11. Πυξίδα, σφυρίχτρα, σουγιάς
12. Σπίρτα ή αναπτήρας
13. Ατομικό φαρμακείο

Σε περίπτωση χειμερινής εξόρμησης, ο βασικός εξοπλισμός είναι ίδιος μόνο που τα ρούχα και τα άρβυλα θα πρέπει να είναι κατάλληλα για χειμερινό πεδίο.

14. Άρβυλα χειμερινά

15. Κάλτσες μάλλινες χοντρές και εφεδρικό ζευγάρι
16. Αδιάβροχες γκέτες
17. Θερμοεσώρουχα
18. Παντελόνι χειμερινό, φλις ή πουλόβερ
19. Τζάκετ αδιάβροχο και αντιανεμικό
20. Μάλλινος σκούφος
21. Αδιάβροχα γάντια
22. Πιολέ και κραμπόν

Σε περίπτωση διανυκτέρευσης, θα πρέπει επίσης να υπάρχουν:

23. Υπνόσακος και υπόστρωμα (κάρματ)
24. Αντίσκηνο

8. Προσόντα εκπαιδευτών

Οι εκπαιδευτές των προγραμμάτων σπουδών των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης διαθέτουν την αναγκαία επιστημονική συγκρότηση και επαγγελματική εμπειρία που απαιτείται για τη διδασκαλία κάθε εκπαιδευτικής ενότητας. Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτών/τριών ανά μαθησιακή ενότητα είναι τα παρακάτω:

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6) με ειδίκευση στο αντικείμενο της φυσικής ορεινής γεωγραφίας της Ελλάδος.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6) με ειδίκευση στο αντικείμενο του τουρισμού και του νομικού πλαισίου που διέπει τον τουρισμό.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΗΓΕΣΙΑ ΟΜΑΔΑΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής) ή απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ – ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής) ή απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6) με ειδίκευση στο αντικείμενο της ιατρικής, νοσηλευτικής, με γνώσεις διατροφολογίας ή απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής) ή απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής Κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επίπεδο 6) με ειδίκευση στο αντικείμενο της ιατρικής, νοσηλευτικής ή εκπαιδευτής αντίστοιχων φορέων (π.χ. Ερυθρός Σταυρός, ΕΚΑΒ) ή πιστοποιημένος διασώστης.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΠΕΔΙΟ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής) ή απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΩΝ ΦΑΡΑΓΓΙΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής) ή απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΡΑΔΙΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ – ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Απόφοιτοι ΤΕΦΑΑ (ειδικότητας Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής) ή απόφοιτοι Σχολών Συνοδών Βουνού με ΒΕΚ – Βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης ή Διεθνής Οδηγός-Αρχηγός Βουνού ή απόφοιτος σχολών εκπαιδευτών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ή πιστοποιημένο μέλος ομάδας ΕΜΑΚ ή εμπειροτέχνης με εμπειρία τουλάχιστον 5 ετών αποδεικνυόμενη με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Μέρος Δ΄

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

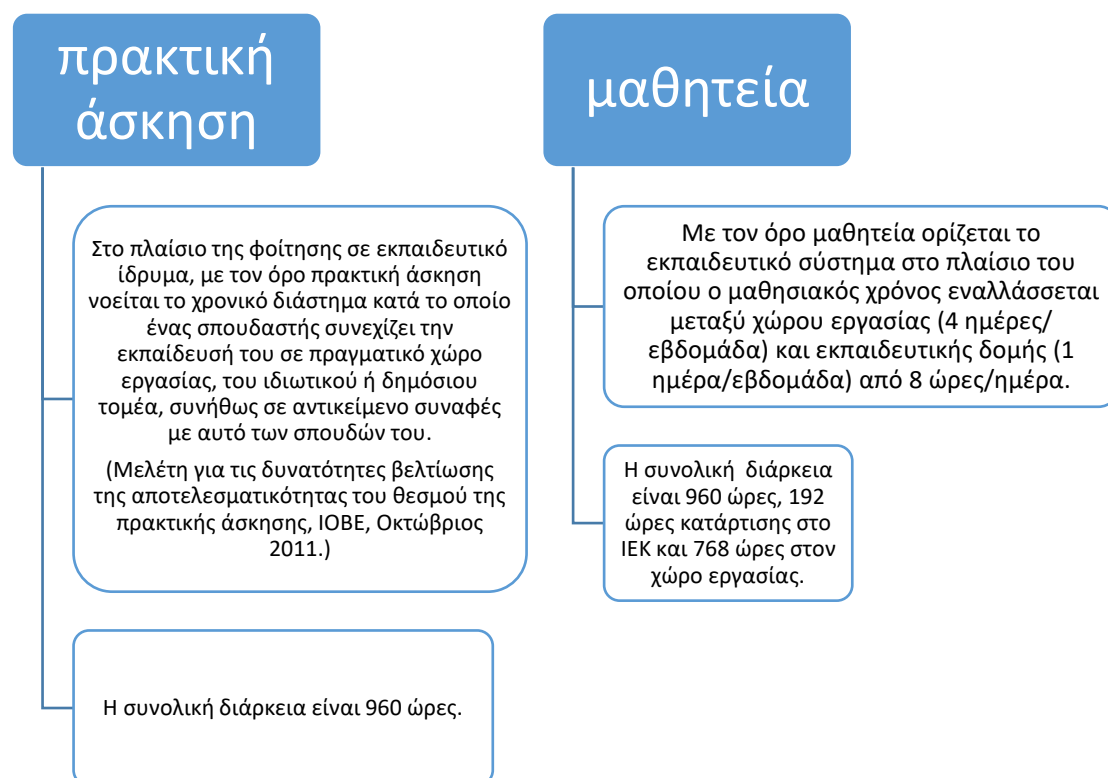
Επίκειται τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου πρακτικής άσκησης/μαθητείας
μετά την ψήφιση του ν. 4763/20

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Η πρακτική άσκηση ή μαθητεία συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της ο πρακτικά ασκούμενος ή ο μαθητευόμενος ανακαλεί τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσει στην πράξη και να αντεπεξέλθει στις εργασίες που του ανατίθενται. Καλείται να αναλάβει συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσει λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία του εκπαιδευτή. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των καταρτιζομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

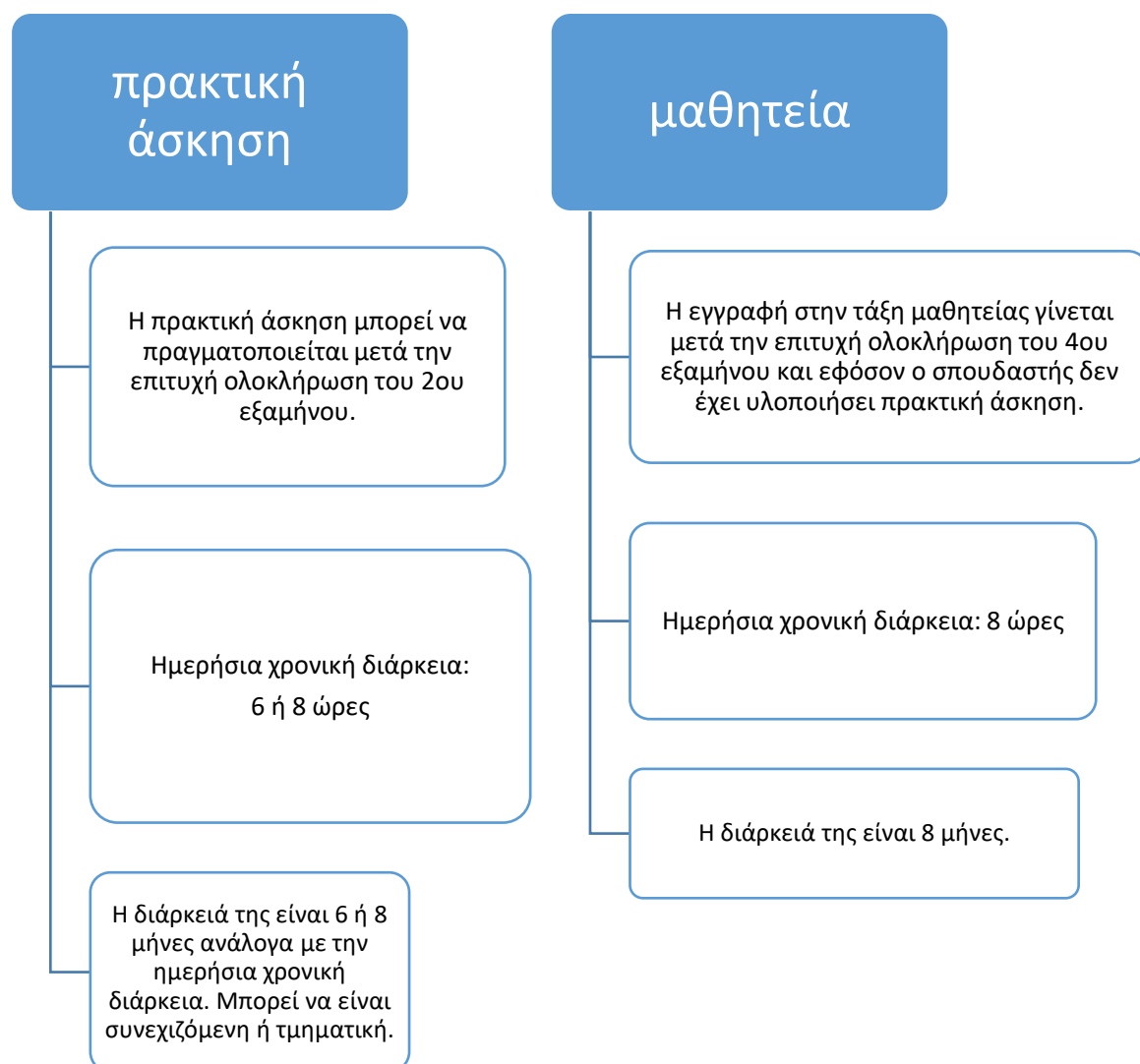
Αναλυτικότερα, η **πρακτική άσκηση ή μαθητεία** είναι **υποχρεωτική** για τους καταρτιζομένους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και **θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης** (άρθρο 23 του Ν. 4186/2013 για την «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις»).

Ανάμεσα στην πρακτική άσκηση και στη μαθητεία υπάρχουν κάποιες διαφοροποιήσεις, οι οποίες αποτυπώνονται στο σχήμα που ακολουθεί.

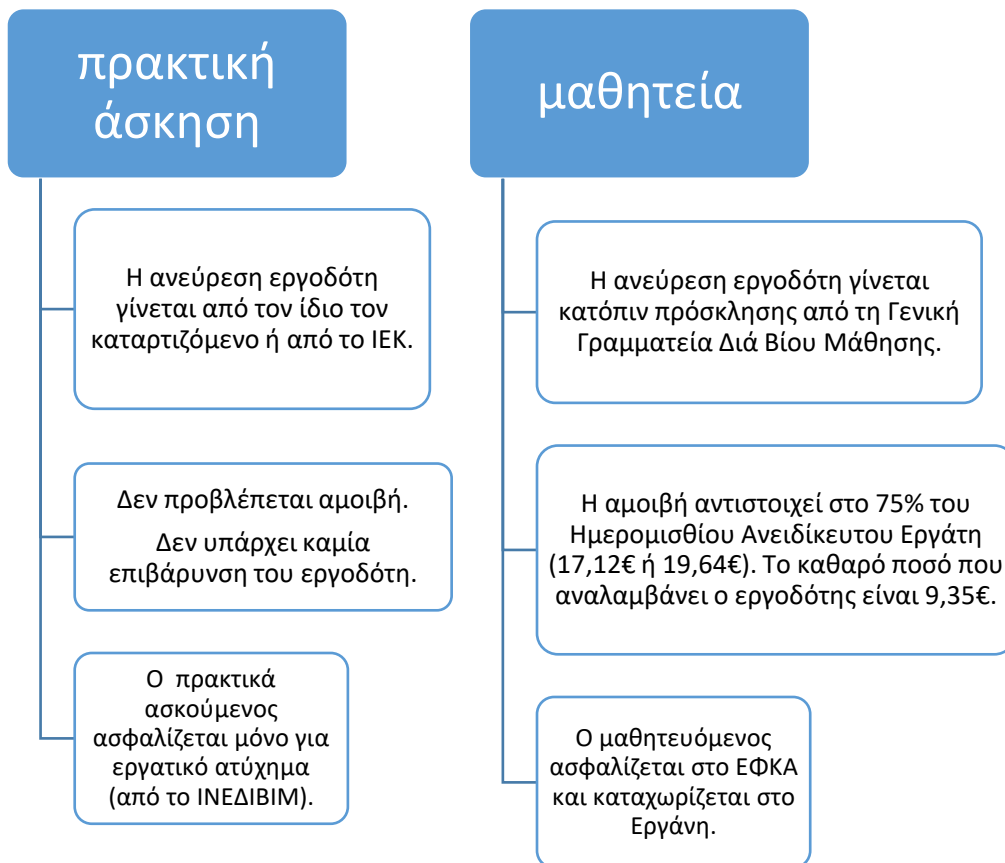
Για τη διάκριση μεταξύ μαθητείας και πρακτικής άσκησης επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που η άσκηση γίνεται στο σύνολό της στον χώρο εργασίας, τότε πρόκειται για πρακτική άσκηση, ενώ στην περίπτωση που η άσκηση μοιράζεται μεταξύ μίας εκπαιδευτικής ημέρας στο IEK και τεσσάρων ημερών στον χώρο εργασίας πρόκειται για μαθητεία.

Κάποιες διαφοροποιήσεις μεταξύ πρακτικής άσκησης και μαθητείας διαπιστώνονται ως προς το εξάμηνο υλοποίησης, την ημερήσια χρονική διάρκεια και τη διάρκεια σε μήνες.

Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η διδασκαλία κάποιων ωρών του προγράμματος μαθητείας στο ΙΕΚ για οποιονδήποτε λόγο, οι διδακτικές ώρες αναπληρώνονται μέχρι την ολοκλήρωση της συνολικής διάρκειας του «Προγράμματος Μαθητείας στο ΙΕΚ».

Επιπλέον, οι διαφορές μεταξύ πρακτικής άσκησης και μαθητείας αφορούν τον τρόπο εύρεσης εργοδότη για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, την αμοιβή και την ασφάλιση του πρακτικά ασκούμενου-μαθητευομένου.

Κάποιες διαφοροποιήσεις διαπιστώνονται και ως προς τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του συστήματος της πρακτικής άσκησης και της μαθητείας. Αναλυτικότερα, η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της **πρακτικής άσκησης** πραγματοποιούνται από τον **Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης**, ο οποίος ορίζεται με ευθύνη του **Διευθυντή του ΙΕΚ**. Ο **Συντονιστής ΠΑ** ή/και **Επόπτης Πρακτικής Άσκησης** (κατά προτεραιότητα σχετικής ειδικότητας με την ειδικότητα των ασκούμενων, εφόσον υπάρχει) είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζομένου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του ασκούμενου, τον επιτόπιο έλεγχο της επιχείρησης και την τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου. Τέλος, βασικός συντελεστής της πρακτικής άσκησης είναι και ο **Υπεύθυνος/Εκπαιδευτής της επιχείρησης ή υπηρεσίας** για την παρακολούθηση των ασκούμενων.

Ως προς τη **Μαθητεία**, η **εκπαιδευτική δομή** –σε συνεργασία και συμφωνία με τους εργοδότες– έχει την ευθύνη της αντιστοίχισης των μαθητευομένων, με βάση το προφίλ τους, με τις προσφερόμενες θέσεις μαθητείας. Παράλληλα, στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του ΟΑΕΔ συστήνονται **Ομάδες Υποστήριξης της Μαθητείας** που έχουν την ευθύνη της συνολικής διαχείρισης/συντονισμού των ενεργειών για τον εντοπισμό θέσεων μαθητείας και της υποστήριξης της τοποθέτησης σύμφωνα με την αντιστοίχιση των μαθητευομένων σε θέσεις μαθητείας. Τέλος, ο εργοδότης που συμμετέχει σε πρόγραμμα μαθητείας οφείλει να ορίσει υπεύθυνο **Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας**, ο οποίος πρέπει να διαθέτει τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και επαγγελματικά δικαιώματα για το επάγγελμα που εκπαιδεύει.

2. Οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Όπως αναφέρεται παραπάνω, η πρακτική άσκηση/μαθητεία είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης, οι σπουδαστές πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 2ο εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Για την έναρξη της μαθητείας, αντίστοιχα το 4ο εξάμηνο της φοίτησής τους. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής ή μαθητείας της ειδικότητάς τους.

Ωστόσο, οι σπουδαστές των ΙΕΚ που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **120 ημερομίσθια** στην ειδικότητα στην οποία εγγράφονται απαλλάσσονται –εφόσον το επιθυμούν– από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου πρακτικής άσκησης, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986. Στην περίπτωση αυτή, τους απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης. Για τους σπουδαστές των ΙΕΚ που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **40 ημερομίσθια** στην ειδικότητα στην οποία εγγράφονται, αυτά προσμετρούνται στον χρόνο της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας –εφόσον το επιθυμούν– με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 [άρθρο 47, παρ. 3 του Ν. 4264/2014 (Α' 118)].

Στις περιπτώσεις απαλλαγής από την πρακτική άσκηση ή προσμέτρησης ημερομισθίων στον συνολικό χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωσή της, ο καταρτιζόμενος υποβάλλει στο ΙΕΚ στο οποίο φοιτά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1) Υπεύθυνη Δήλωση (είτε για απαλλαγή από την πρακτική άσκηση λόγω πραγματοποίησης συναφούς με την ειδικότητα κατάρτισης εργασίας 120 ή και περισσότερων ημερομισθίων είτε για προσμέτρηση 40 και άνω ημερομισθίων εργασίας συναφούς με την ειδικότητα κατάρτισης στον συνολικό χρόνο της πρακτικής άσκησης).

2) Βεβαίωση εργοδότη που να προσδιορίζει:

- I. τη σχέση εργασίας,
- II. τη χρονική διάρκεια της απασχόλησης,
- III. το σύνολο των ημερών εργασίας,
- IV. την ειδικότητα και
- V. το αντικείμενο ή τα αντικείμενα απασχόλησης του εργαζομένου.

3) Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφονται ο εργοδότης, το σύνολο των δηλωμένων ημερών απασχόλησης και η σχετική ειδικότητα εργαζομένου.

4) Σύμβαση εργασίας (προαιρετικά).

5) Ε3 Ενιαίο Έντυπο Αναγγελίας Πρόσληψης στον ΟΑΕΔ – από Εργάνη (προαιρετικά).

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πρακτικά ασκούμενου/μαθητευόμενου

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης ή Μαθητείας είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους. Στη συνέχεια παραθέτονται **ενδεικτικά**¹ κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων/μαθητευομένων.

➤ Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Παροχή ασφάλισης 1% για εργατικό ατύχημα.
3. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
4. Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
5. Οι πρακτικά ασκούμενοι δεν πρέπει να απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων

1. Τήρηση ωραρίου πρακτικής άσκησης.
2. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
3. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τον ασκούμενο κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και συνοπτική περιγραφή των καθηκόντων που του ανατέθηκαν στον χώρο εργασίας.
4. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του ασκούμενου της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας. Σε περίπτωση συνεχόμενης απουσίας πέραν των 15 εργάσιμων ημερών χωρίς ενημέρωση, ο Διευθυντής του ΙΕΚ δύναται με πράξη του να διακόψει την πρακτική άσκηση.
5. Υποβολή του βιβλίου πρακτικής άσκησης μετά την ολοκλήρωσή της – συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και τον αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοσή των πρακτικά ασκούμενων.

Στη συνέχεια, παρατίθενται ενδεικτικά κάποια από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των **μαθητευομένων**.

➤ Δικαιώματα μαθητευομένων

1. Παροχή αμοιβής του 75% του κατωτάτου ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.
2. Πρόβλεψη ασφάλισης στον ΕΦΚΑ.
3. Εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 657-658 του αστικού κώδικα στις περιπτώσεις απουσίας λόγω ασθένειας.
4. Ενημέρωση με ευθύνη των εκπαιδευτικών δομών σχετικά με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

---

¹ Αναλυτικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην εγκύκλιο του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με Θέμα: «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)», Αρ. πρωτ.: /Κ1/146931, 18/09/2015.

5. Ενημέρωση του Διευθυντή ή του Υπεύθυνου Εκπαιδευτή του ΙΕΚ για τη μη τήρηση των όρων της Σύμβασης και της εργατικής νομοθεσίας.

➤ **Υποχρεώσεις/Κώδικας δεοντολογίας για τον μαθητευόμενο στον χώρο εργασίας**

1. Τήρηση ωραρίου μαθητείας.
2. Εκτέλεση των εργασιών που τους ανατίθεται από τους εκπαιδευτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρόγραμμα σπουδών μαθητείας.
3. Συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης σε καθημερινή βάση.
4. Τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από τον εργοδότη και από τη σχετική νομοθεσία.
5. Εμφάνιση συμβατή με τον εργασιακό χώρο.
6. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη.
7. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη.
8. Αποφυγή δημιουργίας προβλημάτων σε πελάτες ή συνεργάτες του εργοδότη.
9. Έγκαιρη ενημέρωση των υπευθύνων της εκπαιδευτικής δομής, σε περίπτωση που δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία του με τον εργοδότη.
10. Συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης της μαθητείας.
11. Δικαιολογημένη απουσία του μαθητευομένου κατά τη διάρκεια της μαθητείας από τον χώρο εργασίας, μόνο στο πλαίσιο της κανονικής άδειας που δικαιούται ή σε περίπτωση ασθένειας.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Το «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» και η πρακτική άσκηση πραγματοποιούνται σε φορείς του δημόσιου τομέα, σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή επιχείρηση,² σε αντικείμενα αντίστοιχα της ειδικότητας του καταρτιζομένου.

Ως προς τη **μαθητεία**, οι φορείς του Δημοσίου και ο καθορισμός του αριθμού των μαθητευομένων και σπουδαστών των δομών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΠΑΛ – Μεταλυκειακό Έτος –Τάξη Μαθητείας και ΙΕΚ) που δύνανται να πραγματοποιήσουν μαθητεία σε φορείς του δημόσιου τομέα αποφασίζονται με σχετική υπουργική απόφαση κάθε σχολικό έτος, η οποία δημοσιεύεται σε σχετικό ΦΕΚ.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα **Σύνοδος βουνού** οι καταρτιζόμενοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε φορείς-παρόχους που σχετίζονται με υπαίθριες, ορεινές τουριστικές δραστηριότητες αθλητικοφανούς χαρακτήρα σε θέσεις που συνεπικουρούν το έργο του επαγγελματία συνοδού βουνού που ασκεί τα καθήκοντά του για λογαριασμό του φορέα εργασίας.

---

² Εξαιρούνται οι φορείς προσωρινής απασχόλησης, τα νυχτερινά κέντρα, οι φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης, τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών, καθώς και κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

2.4 Έναρξη και υλοποίηση πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Κάθε καταρτιζόμενος που επιθυμεί να πραγματοποιήσει **πρακτική άσκηση** υποβάλλει αίτηση-δήλωση στο ΙΕΚ στο οποίο φοιτά, με την οποία δηλώνει την υπηρεσία ή την επιχείρηση που τον έχει αποδεχτεί για πρακτική άσκηση. Ταυτόχρονα, υποβάλλει βεβαίωση με την οποία ο εργοδότης βεβαιώνει ότι αποδέχεται τον καταρτιζόμενο για πρακτική άσκηση διάρκειας 960 ωρών, δηλώνει με σαφήνεια την έναρξη και λήξη της περιόδου της πρακτικής άσκησης, περιγράφει το αντικείμενο εργασίας της επιχείρησης και το αντικείμενο της απασχόλησης του καταρτιζομένου, καθώς και ότι αποδέχεται την εποπτεία του έργου της πρακτικής άσκησης. Ο Διευθυντής του ΙΕΚ εγκρίνει την έναρξη και το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης του καταρτιζομένου, εφόσον κατά την κρίση του διαπιστώνει ότι ο καταρτιζόμενος θα απασχολείται σε θέματα της ειδικότητάς του. Επιπλέον, ο Διευθυντής λαμβάνει υπόψη του ότι η επιχείρηση διαθέτει τα αναγκαία χαρακτηριστικά για την απρόσκοπτη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της έδρας του ΙΕΚ φοίτησης. Δύναται να πραγματοποιείται και σε απομακρυσμένες περιοχές, ειδικά για ειδικότητες σχετικές με τον τομέα του τουρισμού, εφόσον διασφαλίζονται τεκμηριωμένα οι όροι παρακολούθησης και εποπτείας της και των σχετικών διατάξεων.

Επίσης, ο ασκούμενος δύναται να αλλάξει εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.

Οι καταρτιζόμενοι των δημόσιων ΙΕΚ υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση ως υποψήφιοι για συμμετοχή στο ΙΕΚ όπου πραγματοποιείται πρόγραμμα μαθητείας στην ειδικότητά τους, κατόπιν σχετικής δημόσιας πρόσκλησης της ΓΓΕΕΚ και ΔΒΜ.

Ο ανώτατος αριθμός μαθητευομένων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την επιθεώρηση εργασίας.

Η τοποθέτηση των μαθητευομένων στους φορείς που προσφέρουν τις θέσεις μαθητείας γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή του ΔΙΕΚ στο οποίο θα λειτουργήσει Τμήμα Μαθητείας.

3. Ο ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο

Ο εργοδότης της επιχείρησης που συμμετέχει σε Πρόγραμμα Μαθητείας ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας». Αυτός αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου του εκπαιδευομένου και την ανατροφοδότηση του υπεύθυνου εκπαιδευτή στην εκπαιδευτική δομή μέσω του οποίου ο μαθητευόμενος συμμετέχει στο Πρόγραμμα (ΚΥΑ Αριθ. 26385, Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας, Τεύχος Β' 491/20.02.2017).

Αναλυτικότερα, ο εκπαιδευτής είναι το συνδεδεμένο πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΙΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτή. Επιπλέον, ο ρόλος του αφορά την προσφορά συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία,

δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του μαθητευομένου.

Σημαντική υποχρέωση του εκπαιδευτή –με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση της μαθητείας· είναι η συνεργασία με τον μαθητευόμενο για τη **συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης** σε εβδομαδιαία βάση.

4. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης/ μαθητείας

Οι εργοδότες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης/Μαθητείας πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της μαθητείας και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:³

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτή για τους εκπαιδευομένους.
- Τήρηση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση του μαθητευομένου για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και ομαλή ένταξή του στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στον μαθητευόμενο.
- Τήρηση των όρων της Σύμβασης Μαθητείας και των όρων που αναγράφονται στη συμφωνία μάθησης (learning agreement).
- Συμπλήρωση του ειδικού εντύπου Ε3.5. – αναγγελία Πρακτικής Άσκησης, καθώς και όλων των μεταβολών στοιχείων των πρακτικά ασκούμενων στο ΠΣ Εργάνη (Άρθρο 3 και 4, ΦΕΚ 3520/Β/19-09-2019).

5. Αναλυτικό πρόγραμμα μαθητείας ΙΕΚ

Όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο Δ.1., το «Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ» –συνολικής διάρκειας 960 ωρών– αποτελείται από δύο μέρη: 1) Το «Πρόγραμμα Μαθητείας στο ΙΕΚ» το οποίο περιλαμβάνει 192 ώρες κατάρτισης και 2) το «Πρόγραμμα Μαθητείας στον χώρο εργασίας» διάρκειας 768 ωρών.

Στο πλαίσιο του *Προγράμματος Μαθητείας ΙΕΚ* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων ΙΕΚ με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι μαθητευόμενοι καλούνται να καλλιεργήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την

---

³ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, βλ. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας (ΦΕΚ 491Β'/20-2-2017).

περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η τάξη μαθητείας αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Σε αυτή την κατεύθυνση το «**Πρόγραμμα Μαθητείας στο ΙΕΚ**» για την ειδικότητα «**ΣΥΝΟΔΟΣ ΒΟΥΝΟΥ**» ενδεικτικά περιλαμβάνει τις παρακάτω μαθησιακές ενότητες:

Πίνακας: Αναλυτικό πρόγραμμα μαθητείας ΙΕΚ

A/A μαθησιακής ενότητας	Τίτλος μαθησιακής ενότητας
1	Επαγγελματικό περιβάλλον/δεοντολογία επαγγέλματος
2	Επικοινωνιακές δεξιότητες/διαχείριση συγκρούσεων
3	Υγεία και ασφάλεια στην εργασία
4	Αειφόρος ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος
5	Βασικές αρχές λειτουργίας των επιχειρήσεων
6	Ασφαλής συνοδεία, κίνηση και διανυκτέρευση σε θερινό ορεινό πεδίο
7	Ασφαλής συνοδεία, κίνηση και διανυκτέρευση σε χειμερινό ορεινό πεδίο
8	Συνοδεία ομάδας σε πεζοπορικά φαράγγια
9	Διαδικασία κατασκευής ρελέ και διαδικασίες ασφάλισης επικεφαλής και top rope για αναρρίχηση αναψυχής
10	Πλοήγηση, προσανατολισμός και πρόγνωση καιρού
11	Οργάνωση και συνοδεία ομάδας σε πολυήμερη δραστηριότητα σε ορεινό πεδίο
12	Ευέλικτη ζώνη υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας
13	Προπαρασκευαστική ζώνη προγράμματος

Η βαρύτητα που δίνεται σε κάθε μαθησιακή ενότητα εξαρτάται από τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητευομένων όπως αυτές διαμορφώνονται κάθε εβδομάδα του προγράμματος μαθητείας με στόχο την υποβοήθηση της επαγγελματικής τους ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα, **οι μαθησιακές ενότητες 1-5 αφορούν οριζόντιες δεξιότητες** και λειτουργούν εισαγωγικά στο πρόγραμμα σπουδών όλων των ειδικοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη και το εύλογο χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί για την προσαρμογή των μαθητευομένων στο περιβάλλον εργασίας. Παράλληλα, οι οριζόντιες θεματικές ενότητες λειτουργούν επικουρικά στην προσαρμογή των μαθητευομένων, καθώς σχετίζονται με την επαγγελματική συμπεριφορά και δεοντολογία, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, τις κοινωνικές δεξιότητες,

όπως οι δεξιότητες επικοινωνίας και η διαχείριση συγκρούσεων, ενώ ταυτόχρονα προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη και καλλιεργούν την επιχειρηματική κουλτούρα. Πρόκειται, επομένως, για δεξιότητες που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό όλων των ειδικοτήτων και συνάδουν με τις βασικές αρχές του σύγχρονου παραγωγικού μοντέλου ανάπτυξης.

Οι μαθησιακές ενότητες 6-10, που αφορούν την ειδικότητα «ΣΥΝΟΔΟΣ ΒΟΥΝΟΥ», λειτουργούν συμπληρωματικά των προγραμμάτων μάθησης στον χώρο εργασίας και με αυτόν τον τρόπο ο εκπαιδευτής του ΙΕΚ καθίσταται πολύτιμος αρωγός στο έργο του εκπαιδευτή της επιχείρησης. Οι εν λόγω μαθησιακές ενότητες δημιουργήθηκαν με βάση τα υφιστάμενα ή συναφή επαγγελματικά περιγράμματα και τα προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με την τράπεζα θεμάτων των εξετάσεων πιστοποίησης, καλύπτοντας το εύρος του αντικειμένου/ειδικότητας.

Η ευέλικτη ζώνη υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας διατρέχει οριζόντια όλες τις μαθησιακές ενότητες και αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο της μαθητείας, καθώς συνδέει άμεσα την κατάρτιση με το πραγματικό εργασιακό περιβάλλον και κατ' επέκταση το έργο του εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας με το έργο του εκπαιδευτή ΙΕΚ. Έτσι, κάθε εβδομάδα στο πλαίσιο της **ευέλικτης ζώνης υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας** προβλέπεται χρόνος που αφορά το πρόγραμμα μάθησης στον εργασιακό χώρο το οποίο έχει μόλις προηγηθεί, ώστε ο εκπαιδευτής του ΙΕΚ να διερευνήσει τις ανάγκες των αποφοίτων, να επιλύσει προβλήματα και απορίες που ανέκυψαν, να υποστηρίξει τους μαθητευομένους στις ενδεχόμενες δυσκολίες, να συνδέσει την εμπειρική μάθηση με τη θεωρία, να εισάγει νέα στοιχεία/γνώσεις που σχετίζονται με την ειδικότητα ή να εξειδικεύσει περαιτέρω στοιχεία των προτεινόμενων μαθησιακών εννοιών.

Τέλος, στο πλαίσιο της ολιστικής υποβοήθησης των μαθητευομένων για την ένταξή τους στον εργασιακό βίο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του «Προγράμματος Μαθητείας ΙΕΚ», προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών και μία **προπαρασκευαστική ζώνη για τις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης** που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η αρτιότερη προετοιμασία των μαθητευομένων για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται μέριμνα ώστε όλες οι εκπαιδευτικές διαδικασίες που διενεργούνται κατά τη διάρκεια του έτους μαθητείας να βρίσκονται σε άμεση σύνδεση και συλλειτουργία με το πλαίσιο και τις διαδικασίες πιστοποίησης.

6. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Συνοδός βουνού»

Η πρακτική άσκηση της εν λόγω ειδικότητας θα πρέπει να πραγματοποιείται με συμμετοχή των σπουδαστών σε εξειδικευμένα τουριστικά γραφεία-παρόχους υπαιθρίων αθλητικών-τουριστικών δραστηριοτήτων.

Πρέπει να τονιστεί ότι στην ελληνική έννομη τάξη δεν έχει νομικά οριστεί η ίδρυση και λειτουργία εξειδικευμένων τουριστικών γραφείων. Πολλοί πάροχοι τέτοιων υπηρεσιών είναι φυσικά πρόσωπα τα οποία διαφημίζονται διαμέσου μέσων κοινωνικής δικτύωσης για προσέλκυση του ανάλογου πελατειακού κοινού.

Δεύτερος χώρος για την άσκηση της πρακτικής άσκησης είναι τα ορειβατικά-εκδρομικά σωματεία των οποίων τα καταστατικά έχουν αναγνωριστεί με δικαστική απόφαση. Υπό τον όρο ότι το επιτρέπουν τα καταστατικά τους, θα δύνανται οι σπουδαστές των ΙΕΚ να συμμετέχουν στη διοργάνωση και υλοποίηση των εκδρομών τους υπό την προϋπόθεση ότι θα γίνουν μέλη αυτών των σωματείων, κατ' επιταγή του Ν. 393/76 αρ. 9.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΙΕΚ

Α) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ

Όνοματεπώνυμο:

Ημερομηνία γέννησης:

Τόπος γέννησης:

Τόπος κατοικίας:

(οδός, αριθμός, Τ.Κ., περιοχή)

ΤΟΜΕΑΣ:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ:

ΛΗΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ:

Β) ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γ) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ:

Οδός:

Αριθμός:

Περιοχή:

Τ.Κ.

ΑΦΜ:

Τηλέφωνο:		E-mail:	
Υπεύθυνος/η εργοδότη/τριας:			
..... ΣΦΡΑΓΙΔΑ/ΥΠΟΓΡΑΦΗ			

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Χάραξη διαδρομής
ανάβασης ή
διάσχισης ορεινού
όγκου**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ
ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/
ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας
χωρίς ανάγκη καθοδήγησης

Επαρκής εκτέλεση της εργασίας
με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις

Εκτέλεση της εργασίας με
σημαντικά λάθη/παραλείψεις

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

**Οργάνωση
μονοήμερης
δραστηριότητας
ορεινής πεζοπορίας**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ
ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/
ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας
χωρίς ανάγκη καθοδήγησης

Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--	--

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
---------	----------------------------

Οργάνωση και διάσχιση πεζοπορικού φαραγγιού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η		
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	☐	☐	☐	☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--	--

Οργάνωση και εκτέλεση υπαίθριας κατασκήνωσης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	

	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΕΡΓΑΣΙΑ					
----------------	----------------	--	--	--	--	--

Εκτέλεση άσκησης διάσωσης	Εκτέλεση άσκησης διάσωσης		Εκτέλεση άσκησης διάσωσης		Εκτέλεση άσκησης διάσωσης	

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη παραλείψεις	Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--	--	--	--

--	--	--	--

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
---------	----------------------------	--	--	--	--	--

Εκτέλεση άσκησης παροχής πρώτων βοηθειών στο πεδίο	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

--	--	--	--	--	--

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
---------	----------------------------	--	--	--	--

Οργάνωση και εκτέλεση χειμερινής ανάβασης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας					
<i>Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης</i>		☐		☐	☐
<i>Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις</i>		☐		☐	☐
<i>Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις</i>		☐		☐	☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
---------	----------------------------	--	--	--	--

Οργάνωση πολυήμερης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η
----------------------------	-------------------------	--	---	--	--

δραστηριότητας ορεινής πεζοπορίας	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

Ημερομηνία ...../...../.....

Ο/Η μαθητεύομενος/η στον χώρο εργασίας

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια στον χώρο εργασίας

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

Βιβλιογραφικές αναφορές

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

(2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από

<http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα

Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (2020).

Οδηγοί Κατάρτισης ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013. Ανακτήθηκε 15

Φεβρουαρίου, 2020, από [http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-](http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013)

[spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013](http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013)

Γούλας, Χ. και Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση,*

Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις,

Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. και Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών*

Περιγραμμάτων, Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. και

Παπαευσταθίου, Κ. (υπό έκδοση). *Προδιαγραφές Εκσυγχρονισμένης*

Μεθοδολογίας, Προτύπων και Εργαλείων Εκπόνησης Επαγγελματικών

Περιγραμμάτων και Πλαισίων Προγραμμάτων.

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*, Αθήνα:

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης

Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020,

από [http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%](http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf)

[94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%](http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf)

[CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf](http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf)

Cedefop (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition, Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Korpon, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. and Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context, *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117

Mansfield, B. and Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*, European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009 (pp. 183-188). Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Σχετική Εθνική Νομοθεσία

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 3520/Β/19-9-2019). Υπουργική Απόφαση Αριθ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)*.

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας*

των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) .

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 491/Β/20-2-2017). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. 26385/2017. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014). Υπουργική Απόφαση Αριθ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ Αριθ. Κ1/54877/2017 (ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017).*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 193/Α/17-9-2013). Νόμος Υπ' Αριθ. 4186/2013. *Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Εγκύκλιος Πρακτικής Άσκησης Αριθ. Κ1/146931/18-09-2015. *Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).*